

DÉLVIDEK

Z O M B O R, 1943. április 24.
Csihás Benő u. 3. III. évfolyam, 92. szám.

Főszerkesztő:
Illés Sándor

Előfizetés egy óra 3.20, negyedévre 9.20 P.
Levél cím: Zombor, p. t. 54. Tel. 207. Csekk. 74.030

Anyagcsatává alakulnak a tunéziai küzdelmek

A német-olasz csapatok védekezésben és támadásban egyaránt kiválóan megállták a helyüket — Az angolszász propaganda, amely gyors sikereket jósolt, tartózkodóvá vált — Olasz légierők felgyújtották Haifa olajfinomítóit és raktárait — A keleti arcvonalon nyugalom van, a beállott száraz időjárás jó kiinduló állásokban találta a németeket

A szlovák államelnök a vezéri főhadiszálláson

A német tengeralattjárók elsüllyesztettek 16 ellenséges kereskedelmi hajót és 2 rombolót Japán légi és szárazföldi sikerek a Távolkeleten

A nagyhét utolsó két napján a tunéziai arcvonalon fokozódott a küzdelmek hevessége, a keleti hadszíntéren pedig, noha délen és középen már beállott a száraz időjárás, elcsen desedett a harcitévénység és a szombati német jelentések már csak járőrtevékenységről tesznek említést.

Tunéziában

mint a Stefani iroda jelenti, továbbra is jelentős új erőket vet harcba az ellenség és a harcok különösen a déli szakaszon, ahol a nyolcadik angol hadsereg támad, nagyon súlyosak. A német-olasz csapatok ellenállása rendíthetetlen. Az arcvonalon támadások és ellentámadások váltják egymást és a tengelyerők egész sor sikeres ellentámadást vezettek. Az ellenség úgy a kemény elhárítás, mint az erélyes ellentámadások során emberben és anyagban egyaránt súlyos veszteséget szenvedett. A német-olasz állások úgy délen, mint északon erősek és sikeresen állták ki az ellenség minden rohamát. A tengelycsapatok az első angol hadsereg arcvonalán is jól kiépítették ujonnan megszerzett állásaikat.

Berlini katonai körök jelentése szerint Dél-tunéziában az ellenség súlyos veszteségei mellett hiúsultak meg a nagy fölényben lévő angolszász erők támadásai. A német légierők eredményesen vették ki részüket a küzdelemből és ütegállásokat hallgattattak el és katonaságot és hadianyagot szállító gépkocsioszlopokat pusztítottak el. Az ellenség Észak-afrikában eddig összesen 4500 páncélosát veszítette el, ami érzeteli hatását. Montgomery angol főparancsnok súlyos veszteségeinek és támadásai sikertelenségének hatására most az anyagcsatában keres menedéket. Ellenséges részről példátlan mennyiségű lőszert és egyéb anyagot pazaroltak el, de ilyen módon sem sikerült részt venni a tengely megrendíthetetlen védőfalában. Helyenként rendkívül elkeseredett közelharcokra került sor. Az angolok újzeeländi csapatokat hajszolták előre, amelyeket angol csapatok követtek. A nagy erőfeszítések ellenére sem sikerült

a helyi betörési helyeket összekapcsolni az ellenségnek és ezzel beférkőzni a német állásokba.

Az olasz hadijelentés kiemelte, hogy az ellenség nyomása fokozódott, a tengelycsapatok azonban szilárdan helytállnak. A Resto del Carlino című olasz lap arra mutat rá, hogy az ellenséges propaganda mennyire tartózkodóvá vált az utóbbi napokban. Az ellenség sajtója és hírvérő hivatalai gyors és áttűtő sikerre készítettek elő közvéleményüket, most pedig bizonyos aggodalommal tekintenek a harctéri események felé és beismerik, hogy az angolszász hadműveletei csak nagyon óvatosan és jelentős áldozatokkal folytathatók, sőt azt is beismerik, hogy a tengely egyre erősebb lesz Afrikában.

Berlinben, mint a Bud. Tud. jelenti, nagy bizakodással ítélik meg a tunéziai helyzetet. Kiemelik, hogy a harcok rendkívül kemények és az ellenség szokatlanul heves tűzérési tüzzel támogatja támadásait. A tengelycsapatok szilárd ellenállása a tuniszi hídfőállások rendkívüli erősségének és a német-olasz csapatok kiváló harciszellemének az eredménye. A svájci jelentések szerint angol részről közölték, hogy az előnyös brit csapatok Tunéziában leközdíthetetlen védelmi állásokba ütköztek. Az első brit hadsereg Bou Arada vidékén 14 kilométeres arcvonalon szintén támadásba lendült.

A keleti arcvonalon

mint a Német Távirati Iroda jelenti, tegnap egyetlen szakaszon sem folyt jelentősebb harci tevékenység és a küzdelmek valamennyi szakaszon csak járőrtevékenységre korlátozódtak. Még a kubáni hídfőnél is nyugalom volt, noha az utóbbi napokban az ellenség itt tekintet nélkül veszteségeire mindent elkövetett, hogy jó állásokhoz jusson. Különben délen már beállt és a középső arcvonal felé terjed a száraz időjárás, amely lehetővé teszi nagyobb arányú harcitévénység megindulását is. Ez a száraz időjárás a német csapatokat mindenütt jól kiépített és az új had-

műveletek szempontjából előnyös kiinduló állásokban találta.

A szovjet légierőket az elmúlt napokban elszennvedett veszteségek hatására csak óvatosan vetették harcba. Légi harcokban 52 ellenséges géppusztult el. A német légierők megsemmisítő csapást mértek Poti feketengeri szovjet haditengerészeti támaszpontra, amelyet a bombák porrá és hamuvá változtattak. Olyan nagy tüzek keletkeztek, hogy azok száz kilométeres távolságból is jól láthatók voltak.

Az európai harcitévénységgel kapcsolatban megemlítjük még, hogy szombatra virradóra Londonban légi-riadó volt.

A Távolkeleten

a japánok jelentős sikereket értek el. Az összefoglaló jelentést lapunk más helyén hozzuk, itt pedig azt emlíjük meg, hogy az Északkinában körülrített 82 ezer főnyi kínai hadsereg, amely körül egyre megszorított csapásokat mérnek a japánok. Nankingi jelentés szerint az elmúlt hónapban a japán és nemzeti kínai csapatok 4674 kommunista és 10.134 csungkingi katonát ejtettek foglyul.

Jordana gróf spanyol külügyminiszternek a közelmúltban elhangzott békeközvetítő nyilatkozata nagyon erős visszhangot keltett a török sajtóban. Mint a MTI jelenti, a sajtóhangok közül kiemelkedik az egyik legtekintélyesebb török lapnak, a Tasvir Efkíának a vezércikke. A cikk mindenekelőtt megállapítja, hogy a békeközvetítő nyilatkozatra az eddig adott válaszok nem kielégítőek, a továbbiakban pedig kitér az eredményes és tartós béke feltételeire. A rossz béke példaképpen említi meg azt a bánásmódot, amelyben Magyarországot részesítették az első világháború után. Elmondja, hogy Magyarországot szétarabolták és elvették tőle az emberi életlehetőséget, pedig Magyarország Európa legértékesebb, legszebb, legerkölcösebb és legévilizáltabb állama, amely nélkül Euró-

pa nem lehet meg. Magyarország mindig harcolt az európai érdekekért és saját függetlenségéért és mindenkori helytállt elveit. Az új béke megkötésénél feltétlenül figyelembe kell venni Magyarországnak azt a magatartását. A lap végül a békét sürgeti.

A lengyel tömegsírok

változatlanul az érdeklődés előterében állanak. Németország és a lengyel Vörös kereszt mint ismeretes eljuttatta a bizonyító anyagot a nemzetközi Vörös keresztnek és ez az anyag bizonyítja, hogy a Szovjetunióban a lengyel tiszték ezreit meszárólták le. A nemzetközi Vörös kereszt körpontja sajtónyilatkozatot tett közre ezzel kapcsolatban és arra az érthetetlen álláspontra helyezkedett, hogy csak akkor hajlandó semleges szakbizottságot küldeni a szomszédos tömegsírok ügyének kivizsgálására, ha ezt a vizsgálatot valamennyi érdekelt fél kéri. Így tehát nem valószínű, hogy kiküldik a nemzetközi bizottságot, miután nem tételezhető fel, hogy a Szovjet saját szörnyűségeit nemzetközi bizottság elé teregetné. Egyébként, mint a szombati német jelentés hírül adta, Odeszsa közelében újabb tömegsirt találtak, ahol a Szovjet 4—5000 újabb áldozatát temették el. A románoknak az a gyanújuk, hogy itt a Besszarábiából és Bukovinából elhurcoltakat gyilkolták le és temették el.

Az United Press közlése szerint a londoni lengyel emigráns kormány jegyzékét intézett valamennyi szövetséges hatalomhoz a lengyel tiszték ügyében. Az emlékirat szerint a Szovjet nem hajlandó felvilágosítást adni mintegy 10.000 eltűnt lengyel tiszt sorsáról, noha ezt Sztalin Kot lengyel nagykövetnek megígérte, majd az ígéretet lengyel sürgetésre a szovjet kormány megismételte.

Egyéb híreink közül kiemeljük, hogy Pavelics horvát államfő felmentette állásától Lorkovics külügyminisztert és helyére dr. Budák Mile berlini követet nevezte ki. Az új horvát külügyminiszter 58 éves, ismert író.

Ma rádióműsor — Ára 20 fillér

A szlovák államelnök és kormányának tagjai a vezéri főhadiszálláson

Berlin, április 24.

A Német Távirati Iroda jelenti a vezéri főhadiszállásról, hogy Tisó szlovák államelnök, Tuka miniszterelnök, Mach belügyminiszter és Csatlós hadügyminiszter látogatást tettek a vezéri főhadiszálláson.

A látogatáson kifejezésre jutott az a bajtársasság és barátság, amely a birodalomnak Szlovákia népéhez való kapcsolatát megszabja. Szlo-

vákia a tengely hatalmak oldalán minden erejét latba veti a végső győzelem érdekében.

Német különjelentés:

Százhuszonöt ezer ötszáz tonnányi angolszász szállítóhajót, két rombolót és egy tengeralattjárót süllyesztettek el a német tengeralattjárók

Berlin, április 24.

A vezéri főhadiszállás nagypénteken különjelentésben közölte a német tengeralattjárók legújabb sikerét az ellenséges utánpótlás elleni eredményes küzdelemben. A jelentés szerint a német tengeralattjárók az Atlanti óceán különböző részein és a Földközi tengeren erősen biztosított ellenséges karavánokból 121.500 tonnányi 16 ellenséges szállítóhajót, 2 rombolót és 1 tengeralattjárót elsüllyesztettek. 2 további szállítóhajót pedig súlyosan megrongáltak. Az elsüllyesztett szállítóhajók között

lőbb zsufoolt csapat szállítóhajó volt.

A Német Távirati Iroda részleteket közöl a német tengeralattjárók legújabb sikereiről és megállapítja, hogy a szép eredményt az Atlanti óceán legkülönbözőbb részein és az afrikai földközitengeri kikötők előtt érték el a németek. Az északatlanti vizeken elsüllyesztettek többek között egy nagy szállítóhajót, amely

kanadai bányafát szállított Angliának.

A hajón történt robbanás után a tenger mérföl-

dekre tele volt uszó fadarabokkal. Az elsüllyesztett hajók között volt

3 nagy löszerszállítóhajó.

Az egyiket nappali viláosságban érte a torpedótalálat és a német tengeralattjárók megfigyelték, hogy a löszér robbanásának ereje 100 méterekre dobta el a hajóktól a legénységet. Nem mindennapi eset az sem, hogy ezekben a harcokban német tengeralattjáró elsüllyesztett egy angol tengeralattjárót. A legeredményesebben a Földközi tengeren működtek a német buvárhajók, ahol a

tunéziai hadszíntérre irányuló utánpótlást szállító hajókat süllyesztették el.

Az itt elpusztított hajók között számos csapat szállítóhajó átalakított nagy luxusgőzös is volt, amelyeket fantasztikus színekkel álcáztak az angolszászok. Egyik ezek közül 20.000 tonna súlyú volt.

A hajók a katonák ezreivel és a legértékesebb hadianyaggal együtt süllyedtek el.

Nemcsak a katonák és a hadianyag elvesztése érinti nagyon érzékenyen az ellenséget, hanem a pótolhatatlan különleges hajó elsüllyedése is.

A japán tevékenység következtében 80.000 tonnányi hajóteret veszített az ellenség

Tokió, április 24.

Japán részről összefoglaló jelentést adtak ki a japán erők e heti tevékenységéről. A jelentés megállapítja, hogy amíg a szövetségesek ausztráliai, újguineai és salomon-szigeti támaszpontjaikról nem tudták megakadályozni a japán tengert és légierők tevékenységét, addig

japán részről ezen a héten is nagyjelentőségű sikerekről számolhatnak be.

A japán légierők a Milne-öböl vidékén 11 ellenséges szállítóhajót süllyesztettek el 80.000 tonna árutartalommal.

Ezek a hajók csapatokat és hadianyagot szállítottak és elsüllyedésük során legalább 10 ezer ellenséges katona vesztette életét.

Légi harcokban 54 ellenséges repülőgépet lőttek le a japánok, akik kiküzdötték és megtartották a légi fölényt a délszendes-óceáni vizeken is. A japán sikerek folytán az ellenséget az a veszély fenyegeti, hogy újguineai és salomon-szigeti támaszpontjain lévő katonaságát nem tudja ellátni. Ausztráliai részről átérzik ennek a veszély-

nek teljes súlyát és ezzel magyarázható, hogy Mc Arthur főparancsnok Curtin miniszterelnök és Evatt külügyminiszter egy időben emelték fel a szavukat annak érdekében, hogy a szövetségesek sürgősen küldjenek segítséget főleg pedig légierőket Ausztráliába.

A hadihelyzet az elmúlt héten ismét Japán javára alakult.

A közeljövőben számítani lehet nagyobb arányú japán tevékenység megindulásával.

A keletázsiai szárazföldi arcvonalon nem állott be lényeges változás. A Burma—indiai határon folytatódott a szétvert ellenséges erők visszaszorítása, Kinában pedig Huppeh, Honnan és Sansi tartományokban eredményesen folyt a japán hadsereg tisztogató munkája. Az a kínai bizottság, amely segítségért Washingtonban járt, eredmény nélkül tért vissza Csungkingba. Ezzel szemben Japán a nemzeti Kinával és Mandzsukuóval még szorosabbra fűzte együttműködését és nagy lépéssel haladt előre a keletázsiai új rend megszervezése terén.

Az olasz légi erők bombázták a szíriai Tripoliszt és Haifát

Róma, április 24.

A Stefani iroda jelentése szerint olasz légi erők eredményes támadást intéztek a szíriai Tripoliszt és a palesztinai Haifa kikötővárosok raktárházai, illetve olajfinomító ellen. Haifában heves elhárító tevékenység fogadta az olasz gépeket, amelyek ennek ellenére pontosan

dobták le bombáikat a kijelölt célpontokra és nagykiterjedésű tüzeket és rombolásokat okoztak.

Az olasz gépek veszteség nélkül hajtották végre feladatukat,

noha visszatértükben még egy fölényben lévő angol légi kötelékkel is harcot kellett vívniuk.

Európa felett ebben az évben már 739 bombázót veszítettek el az angolszászok

Berlin, április 24.

A Német Távirati Iroda jelenti, hogy az angol—amerikai légi erők a megszállt nyugati part-

vidék és német területek elleni támadásuk során január elseje és március harmincadika között 491, április elseje és huszadika között pe-

T U R U L

FILMSZÍNHÁZ; TELEFON: 328

Szombat - szerda

Egy szív megáll...

Főszereplők:

**KARÁDY KATALIN,
URAY TIVADAR,
Nagy István**

POTMŰSOR: magyar és olasz hiradó

dig 248, összesen tehát 739 többmotoros bombázót veszítettek. Ez a szám nem tartalmazza az ellenség vadászgép veszteségeit, valamint azokat a szintén jelentős veszteségeket, amelyeket az ellenség a földközitengeri térségben szenvedett el.

Pénteken Calais francia kikötővárosra mintegy 70 bombát dobott az ellenség. Lakóházakba károk keletkeztek, a polgári lakosságnak azonban a megszálló hatóságok előzetes intézkedése folytán nem volt vesztesége.

Az ellenség támadásokat kísérelt meg német hajókaravánok ellen a csatornában és a nyugati partok mentén. A német légvédelem megsemmisítette a kísérletet és a karavánok hiánytalanul érték el kijelölt céljukat.

Japán azonnal meg'orolja területé ellen intézett légitámadásokat

Róma, április 24.

A Stampa című olasz lap foglalkozik azokkal az amerikai kijelentésekkel, melyek Japán nagy légitámadással fenyegetik és idézi ebből az alkalomból Catonak, a japán tájékoztatónak a kijelentését, aki közölte, hogy Japán a területé ellen intézett légitámadásokat azonnal megtorolná amerikai nagyvárosok elpusztításával.

NEM LEHET MEGMENTENI AZ ULVEN SVÉD TENGERALATTJÁRÓ LEGÉNYSÉGÉT

Mint megírtuk az elmúlt heti hadgyakorlatok alkalmával egy svéd tengeralattjáró legénységével együtt elmerült. Svéd részről hatalmas apparátussal fogtak hozzá a tengeralattjáró legénységének megmentéséhez és ez a kutató munka egész héten át tartott. A tudósok kiszámították, hogy a tengeralattjáró legénységének oxigénkészlete most már elfogyott. Minden erőfeszítés hiábavalónak bizonyult és az Ulven tengerészeti nem sikerült megmenteni az életnek.

A nagyvilágból

Az új japán kormány Tozso miniszterelnök elnökletével ma tartotta meg az első minisztertanácsot. Tozso miniszterelnök vázolta a kormány átalakítás okait és kifejezte törhetetlen hitét a három hatalmiegyezmény hatalmainak végső győzelmében.

Pétain tábornagy francia államfő szombaton töltötte be 87-ik életévét. A tábornagy születésnapját szerény keretek között nyilvános ünnepekkel ülték meg.

Compiègneben szombaton érkezett meg a Németországból szabadságra hazatérő 250.000 francia hadifoglyok első csoportja. Ezek a foglyok a hásvéti szabadság után, szabad munkásokként térnek vissza Németországba.

Camacho mexikói elnök Roosevelttel folytatott megbeszéléseiről és az USA-ban tett látogatásáról visszaérkezett Mexikóba.

A bérelt és kölcsönkötvény végrehajtó bizottságának amerikai megbízottja tárgyalások folytatása céljából Moszkvába érkezett.

Helsinkiből az amerikai követség számos tisztviselője átköltözött Stockholumba. A Finn Távirati Iroda szerint mindössze az ügyvivő és egy-két tisztviselő maradt Helsinkiben.

A Nemzeti-Kína katonai bizottsága Japánba érkezett

A szeretet ereje

Béke veletek! — hirdeti a föltámadt Istenember. Most békét hirdet — míg földi életében csatákürtös volt, szavával harcra tüzelte a sziveket a pogány szeretetlenség, a zsidó képmutatás mögül vigyorító bűn és igazságtalanság ellen. Igazi hadvezér: maroknyi csapatának mindig élén járt, kiállt, odasujtott isteni szavának megsemmisítő erejével; vállalta a bilincseket, a keresztest és véres, sebes testével fedezte a megintott hitűek visszavonulását.

Egész élete harc volt: a szeretet áldozatot nem ismerő összecsapása a szenvedések bősztől vadított szeretetlenséggel. Egész élete harcra megbizonyította volt annak, hogy a szeretet az egyetlen legyőzhetetlen erő, hatalom; isteni fegyver, melyen kicsorbult a római acél, megsemmisül a képmutatók gyűlölködő acsarkodása és minden idők minden erőszakos ellentévese megsemmisülten török meg rajta; a szeretet az egyetlen alapja az emberi megértésnek, igazságszolgáltatásnak, testvériségnek, boldogulásnak. A szeretet volt a fegyvere a szeretet országának valóraváltásáért vívott harcban. A szeretet annyira Krisztus sajátja, hogy ebben a formában, ebben a stílusban Ő előtte a világ nem ismerte. Égből hozta ezt a szeretetet, mely mindenben testvért lát; megérti, fölérti az emberek nyomorát és önvérét hullatja vigasztaló, enyhítő csökként a szenvedő égő sebére. Ezt az önfeláldozó, önmegalázó, mindenkit ölelő szeretet a pogány világ és „a szemét szemért, fogat fogért” hitvallása nem ismerte.

Az Udvözítő nemcsak elébünk élte a szeretet legyőzhetetlenségét, de az emberiségnek a legnagyobb parancsba adta a szeretetet. Hogy a felebaráti szeretet parancsa ne csak merőn rideg rendelet maradjon, lélektani alapot is adott hozzá, mikor a keresztes sz. Jánosban Édesanyjának ajánlotta szegény emberiségét. Ezzel testvérvévé fogadott és testvérekké tett mindannyiunkat. Krisztusnak mindnyájunkézt kiontott vére testvérekké magasztosított bennünket. Ez a lélektani alapja a keresztény testvériségnek. Krisztus beleharcolta, belevérezte követőinek lélkébe ezt a szeretetet és így lettek helytálló hőskökké, a vértanui haláltól nem rettenő, megtántoríthatatlan harcosai a szeretet országának.

Szt. István fölismerete a krisztusi szeretet erejét, a keresztény testvériség hatalmát és zseniálisan tudta, hogy ha a szilaj, pogány magyar vért beoltja Krisztus vérével, ezzel megfékezi nyugtalan kalandozási ösztönét, felébreszti a testvériség erősebb érzését és a vágyat: erős, nagy kulturnemzetté lenni. S maroknyi népének Krisztusi testvériségében egybekovácsolt lelki egysége, krisztusi szeretettől áttűzített közösségi érzete, áldozatkészsége, félelmet nem ismerő, sajátját védő harckedve biztosítéka lesz a nemzet naggyátételének, még akkor is, ha a hatalmasabb szomszédok ellenséges indulata mindent elkövet, hogy a Kárpátok medencéje nemzeti létünk temetőjévé váljék. Szt. Istvánt már a történelem igazolta: a krisztusi testvériségben egymásra talált, megbékélt, közös célokra kezelt magyarság oly lelki egységgé kovácsoldott, oly döntő szerephez jutott a keresztény Európában, mely létalapja lett ezeréves fennmaradásának. Szt. István tudta — és ez az az ő államelméletének legnagyobb kihangsúlyozást érdemlő tétele — hogy a faj, a vér, a származás nem elég erős kötelékek, a lelket is minden adottságával: hitével, tisztultabb szeretetével, ideális rajongásával bele kell kapcsolni a közösségi öntudatba; nem elég a vértestvériség, hanem kell egy minden irigykedést, tülekedést, önzősködést, széthuzást kizáró magasabb testvériség, ez pedig: a krisztusi testvériség.

Míg krisztusi testvériségben éltünk, vagyis megértésben, egymás jogait, igazságát tisztelőben tartottuk, addig hatalmi vágyak, féltékenykedés, külön akarások nem bontották széthuzó politikai klikkek a magyarságot, addig erősek, nagyok és boldogok voltunk. De mikor lázadó Koppányok ütötték fel fejüket, mikor vitáztunk, széthuztunk, akkor jött a muli, mohácsi és trianoni vész.

Az Isten áldása az, hogy nemzetünk akkor boldogul és ezerencsés, ha mi szeretjük egymást, ha összefogunk, ha Krisztusban egyek vagyunk. Az Isten átka pedig rajtunk az, hogy valahányszor széthuzunk, egymás ellen gyűlöletet szítunk, mindig elbukunk. Ennek a sorsnak áldását kevésszer élveztük, annál többet nyögtünk

gyászt, könnyeket hozó végzete alatt.

Mi, délvidékiek, akik annyit imádkoztunk és dolgoztunk a fölszabadulás Isten-áldásáért, akik saját bőrünkön éreztük, mi a szabadságra született magyarnak a rabság, mostani szabadságunkat nagy áldozatok árán is meg fogjuk védeni és becsülni. De mindenekelőtt azzal, hogy nem huzunk szét, egymásnak megbocsátunk, hogy a kávéházi asztaloknál, utcasarkon egymást nem kritizáljuk, nem intrikálunk, a másik ellen gyűlöletet nem szítunk, hogy egyéni érdekeinkkel, bajainkkal hallgatni fogunk, hogy rang és ruha szerint nem különülünk el egyesületi klikkekbe, hogy mindenben túl testvérként szeretni fogjuk egymást!

Nekünk, magyaroknak nagyon kell szeretnünk egymást, mert nagyon erőseknek kell lennünk, hogy a dúló vérzivatar után magyar győzelmi ének töltse be a Kárpátok medencéjét. Nagyon kell szeretnünk egymást, mert mi nem

H u s v é t

Virágvasárnapján az Ur jeruzsálemi diadalmas bevonulásának emlékét ünnepli a hívők serege és felhangzik az ének: „Meváltó Királyunk elédbe megyünk!”

De a papifejedelmek más véleményen voltak. Ők bezárt ablakaik mögül figyelték az Égi Király diadalmas bevonulását. Reszkette nézték, hogy a názáreti ács Fia előtt hogyan hódol a nép és zugva tombol a tömeg: „Hozsánna Néked Dávid Fia, áldott, ki az Ur nevében jön! Hozsánna Hozsánna!”

A papifejedelmek nem tudták megérteni, hogy a számarháton diadalmasan bevonuló Örök Szeretet és Jóság előtt miért lengeti a nép a pálmaágakat és miért teregeti le előtte a ruháit. Félték és reszkettek tőle. A hatalmukat féltették.

A hatalom a papifejedelmek kezében volt, de a Meváltó hatalmát nem ismerték és azt nem is akarták elismerni. Az ő kezükben nem pálmaág volt, hanem a hatalomféltés éber ösztönével a lázadó tövis koronáját szorongatták.

És a választott nép, mely ma a ruháit teregette le az Égi Király lábai elé, holnap már arcuk köpdöste az Örök Szeretetet és Igazságot! Mikor a szent asszonyok a sírhoz közeledtek, azt mondták nekik az angyal: „Mit kerestek az élőt a holtak között? Nincs itt, mert amint megmondotta, feltámadott!”

Még az Isten is megölné a hatalomféltés és az emberi hiúság szörnyű hidrája, ha nem volna nagypéntek után feltámadás.

Ezt mi magyarok nem csak érezzük és tud-

K Á R T O L O S Z A L A G O K A T

mindenfajta kivételben, elsőrendű minőségben szállít

ELSŐ MAGYAR

KARTOLOSZALAGGYAR R. T.

Pestszentlőrinc, gr. Apponyi Albert utca 8 Telefon: 146-764, 146-60

csak szabadok, de megbékéltek. boldogok is akarunk lenni, azok pedig, magyar testvér, a te jó szavad, szelid nézésed, testvéri kézzorításod nélkül nem lehetünk.

A föltámadt Krisztus békét hirdet, de csak az övéinek, akik vele egyek, akik önmagukat legyőzve tudnak szeretni. A krisztusi parancsnál fogva tudjuk, hogy nincs boldogulás szeretet nélkül, ezért ma nem az a jó magyar, akiben tiszta „turáni” vér csörgedez, hanem aki testvérként szeret minden magyart.

Mészáros Armand.

juk, hanem érzékeljük is. Próbátétel teljes töfénelmünk során minket már nem egyszer fektettek koporsóba. Megfogyatkozott létszáma és fizikai ereje mellett a feltámadás rendületlen hite és az igazsággal párosult erkölcsi fölénye segített a magyarságnak a nemzeti sirbölt előtti nagy kö elhengerítésére.

Ezért áll a második ezer évben is Mária országa, melynek külpolitikája az égben gyökeredzik és hogy ha mások védelme miatt megfogyatkozott létszámunk mellett nem is élvezzük a nagyhatalmi fény és pompa földi előnyeit, de minőségben és erkölcsi téren sok tekintetben még számarányunkat meghaladó jelentőséggel is vezetünk.

Dicső őseink által reánk hagyott örökség az tehát, hogy az istentelenség elleni küzdelemben a magyar kard mint a múltban, úgy a jelenben is kirepül a hüvelyéből. Ezért olyan éles a mi kardunk.

Magyar ünnep tehát a nagypéntek után feltámadás.

Ez a magyar sors ünnepe. És ebben a magyar sorsban ünnepli feltámadásának második husvétját a Délvidék népe is. De a magyar husvét még nem teljes. Ujabb mártír hősök sorakoznak fel a magyar dicsőség egén. Fegyelmekszoruzta belső rendünk kitaró szilárdságára van szükség, mert csak ennek biztosítása mellett menetelhetünk a teljes feltámadás biztos reményében a szebb és jobb magyar jövő felé.

vitéz GAZSI BÉLA.

Ezerhétszáz tagja van a DMKSz zombori fiókjának

Uj vezetőséget választott a fiók

A Délvidéki Magyar Közművelődési Szövetség zombori szervezete most tartotta meg rendes évi közgyűlését Magassy Antal tanügyi főtanácsos, felsőháza tag, elnöklétével. Az elnöki beszámolóból kitént, hogy az egyesületnek 728 családfő tagja van 1727 családtaggal. Az elnöki beszámoló kiemelte, hogy aszervezet az elmúlt évben nem fejtethet ki olyan nagyarányú tevékenységet, mint azt a vezetőség tervezte, mert állandóan helyiséghiánnyal küzdött. Magassy elnök végre is a gimnázium tornatermét adta át az egyesületnek hivatalos helyiségként. Ezután a pénztárosi és titkári jelentést olvasták fel. A közgyűlés a jelentéseket helyeslőleg tudomásul vette és a vezetőségnek a felmentvényt megadta.

A DMKSz központja képviseletében Radványi-Radicsevich Sándor szerkesztő jelent meg és nagytetszettel fogadott beszédet mondott. Leszögezte, hogy a DMKSz célja összefogni a délvidéki magyar erőket az alkotómunkára és megteremteni a magyarság teljes egységét. Munkája a magyarság megerősödését szolgálja. Segítségére van tagjainak minden vonatkozásban.

Az elnök bejelentette a közgyűlésen, hogy a vezetőség minden vasárnap délelőtt 10 és 12 óra között tanácsadó órákat tart tagjai számára a gimnázium elsőemeleti tornatermében. A közgyűlés a következő vezetőséget választotta meg:

Elnök: Magassy Antal, alelnökök: dr. Tóth József,

zsef, Holpert Gyula, titkárok: dr. Szalay Béla, dr. Györfői László, Orsovai Ede, pénztárosok: Berkó János, Gerner Ferenc, ellenőrök: Spanyol József, Magyar István, Benya Antal, Cifrusz Károly, dr. Molnár Lukács, választmányi tagok: dr. Deák Leó, dr. Deák Imre, Raics Károly, dr. Pál Sándor, Benya András, Janovics János, Romoda István, Loba Márton, Lochner Miklós, Liebhart István, Czár Mihály, Husvéth Lajos, Sabránczi Zoltán, Remlinger Ferenc, Erlich József, Csörföly Mihály, Kubik József, Orselbacher József, Langbein János, Burza Máttyás, Hajnal Péter, id. Pécsi Péter, Muhl János, Kovács Pécskai Gáspár, Lócskai József, Juhász István, Bizony István, Mérő László, Radics Mihály, dr. Müller János, Zsigmond Vilmos, Taubner Ferenc, Vörös László, Pécskai János, dr. Kühner Béla, dr. Vörös Imre, dr. Major Károly, Fűves Károly, Topálovics Pál, Lakatos Tibor, id. Hegedüs Illés, Fűrjes Árpád, Nuszpl Ernő, Galántai Illés, Raics Ferenc, Pastrovics Gyula, ifj. Kovalovszki István, Galacz Ferenc, Benyács Kornél, Bogács Mihály, Reffle László, Krebsz János, Blazsanik István, Maunics János, Nagy Bálint, Illés Sándor, Móró Alajos, Fuzik István, Majláth József, Steiner Márton, Nyilassi Sándor, Firány Pál, Püspök Mihály, Garai György, Sovány Ferenc, Szoniczki Gyula, Gyánics Béla, Firány István, Léhnert István, dr. Magassy Miklós.

Közvetlen vasuti összeköttetést kell

létesíteni Zombor és a Tiszamente között

Mozgalom indult a Zenta-Topolya-Zombor közötti vasutvonal megépítésére Zombort be kell kapcsolni a nemzetközi forgalomba – A Duna balpartján, Kalocsa, Baja és Zombor érintésével kell kiépíteni az új betonutat

A felszabadulás óta eltelt két év alatt városunkban oly sok probléma merült fel, hogy azok kijelölő megoldása még békés viszonyok között is alapos munkát adna a város vezetőinek. Ezen megoldandó kérdések között a legtöbb helyi jelentőségű, mint például

a vízvezeték, csatornázás, kövezés kérdése, közegészségügyi intézmények létesítése, a lakáskérdés megoldása stb., stb.,

de vannak olyanok is, amelyek megoldása nem tisztán Zombor város érdeke, hanem közeli és távoli környéké, sőt esetleg országos érdek is.

Közlekedésügyi problémáinkra gondolok először. Talán ez az a kérdés, amellyel a felszabadulás két éve alatt alig foglalkozott valaki. Négy részre tagozódik ez a kérdés, és pedig a légi-, vízi-, vasuti- és közúti közlekedés megoldására. Az első kettőről talán nem is igen kell szólnunk, bár a légi közlekedésnek megoldása a háború befejezése után Zomborban az ismert körülmények folytán aligha fog különösebb nehézségeket okozni. Vízi közlekedésünk s tulajdonképpen a dunai hajózással áll szoros kapcsolatban és inkább a dunai kikötőkkel való gyors és biztos összeköttetés kérdése. Legfontosabb problémánk azonban a vasuti közlekedés kérdése. Itt egyáltalán nem arra gondolok, hogy a háborús viszonyok folytán a közlekedés nehezebbé vált, hogy kevesebb vonat jár, hogy a vasuti menetrend összeállítása igényeinknek nem mindig felel meg, hogy pályafenntartási nehézségek miatt a közlekedés nem lehet olyan gyors, amilyen normális körülmények között lehetne, hanem arra, hogy közlekedésük megjavítása érdekében a vasuti hálózat kiterjesztésére van elsősorban szükségünk. Hét irányba indulnak a vonatok Zomborból, s ma a gombosi hid felrobbantása után, noha a Szabadka—Combos közti vasut fónalnak készült, azt kell mondanunk, hogy vasuti hálózatunk teljesen vicinális. De még ez a vicinális vasuti hálózat sem elégíti ki a szükségletet. Érdekes, hogy erre nem Zomborban eszméltek rá, hanem Zentán és Topolyán ahol már

kezdeményező lépések történtek a Zenta—Topolya—Zombor között kiépítendő helyi-érdekű vasut érdekében.

Az bizonyos, hogy ez a vasutvonal nemcsak Bácska legmagyarabb vidékét kötné össze a székhellyel, hanem a hatalmas zentai és topolyakörnyéki tanyavidéket is belekapcsolná a vasuti forgalom vérkeringésébe. Szinte hihetetlen, hogy

ezzel a kérdéssel Zomborban senki sem foglalkozik, kezdeményező lépés sem magányosok, sem testületek részéről nem történt és erről a kérdéstről említést Zomborban csak a Baross Szövetségnek a bezdáni hid ügyében a városhoz benyújtott indítványa tesz először.

Pedig szükség lenne arra, hogy ezzel a kérdéssel zombori részről is komolyan foglalkozzanak, mert

Bácsgyulafalva, Bajsa, Topolya és Zenta közvetlen vasuti összeköttetése Zomborral a zomboriaknak is eminens érdeke.

Zombori részről csak a baranyával való vasuti összeköttetést tekintették eddig, úgy látszik, olyannak, mint amellyel foglalkozni érdemes. A Baross Szövetség beadványára gondolok, melyet a napokban tárgyalt nagy érdeklődés mellett a város közgyűlése. Meg kell állapítanunk azonban, hogy ebben az ügyben már a

Baross Szövetség megmozdulása előtt történtek a város vezetőségénél lépések.

A baranyai összeköttetés létesítése azonban nemcsak vasuti, hanem közúti probléma is, mert hiszen előfeltétele oly hidnak megépítése Bezdán és Kisköszeg között, amely úgy vasuti, mint közúti forgalomra használható.

Talán nem lesz érdektelen rámutatni arra, hogy mily mostoha elbánásban részesült a Dunántul keleti része és a Nagyalföld, szemben a Dunántul északi részével és az attól északra eső területekkel. Ugyanis míg a világháború kitörése előtt Dévénytől Budapestig öt hid kötötte össze a Duna két partját (Pozsonynál vasuti és közúti, Komáromnál vasuti és közúti, Esztergomonál közúti), addig Budapesttől a Dráva-torokig csak egy vasuti hid volt, Bajánál. Ezt is 1909-ben adták át a forgalomnak, míg például a pozsonyi Ferenc-József hid már 1890-ben, vagy az esztergomi hid 1895-ben elkészült. Pozsonynak az országtól való elszakításával északon még mindig három hid maradt, amelyhez a most folyó világháború alatt épült medvei hid is csatlakozik, sőt Doborgaz községnél újabb hidépítés indult. Ezzel szemben Budapesttől a Dráva-szorosig csak egy újabb hidat létesítettek Dunaföld várnál, amely 1930-ban adatott át a forgalomnak. Ezek az adatok is mutatják, hogy

teljesen jogosult az a kívánság, hogy a Nagyalföld és a Dunántul között újabb hid építésével a forgalom megjavíttassék. Hogy pedig ennek a hidnak a helye Bezdán és Kisköszeg között van, azt alaposan és meggyőzően fejtejtette ki a Baross Szövetségnek már említett és közismert beadványa.

Zombornak azonban ezenkívül még egy vasuti közlekedési kérdése van, amely azonban nemcsak Zombornak problémája, hanem problémája Bajának, Kalocsának is és általában a Duna balpartjának Budapesttől délre. Ezzel a kérdéssel mostanában senki sem foglalkozott, pedig már a világháború idején épp e sorok írója vette fel a kérdést egy budapesti gazd. szaklappal azzal kapcsolatban, hogy néhai dr. Czirbusz Géza, a budapesti egyetem földrajz professzora új

vasutvonal létesítését követelte Temesváron át a Balkán felé. Amint már ebből is látszik a Duna balparti vasuti fónal kérdéséről van szó, amely Kalocsán, Baján és Zomboron át vezetne Palánka, esetleg Ujvidék és Gombos felé.

Ennek a vasutvonalnak szükségességét már annakidején a statisztikai hivatal adatai alapján sikerült kimutatni. A statisztika ugyanis azt mutatta, hogy a Budapest—Ujvidék vasutvonal túlterheltségét nem a Szerbia, Bulgária és Törökország felé irányuló személy és áruforgalom okozta.

A Balkán felé irányuló áruforgalom és személyforgalom utja Bosznia felé mutatott már akkor is. De még ez a Bosznia felé irányuló forgalom is csak kis része volt annak a belső forgalomnak, amely a Budapest—Szabadka vasutvonalon lebonyolódott. Kézenfekvő tehát, hogy a tehermentesítésnek nemcsak az a megoldása, hogy a Budapest—Szabadka—Ujvidék vasutvonalnak második sínjárja kiépüljön, hanem az is, hogy

elterelődjék a forgalomnak az a része erről a vasutvonalról, amely tulajdonképpen a Duna balpartján fekvő városok és községek egész sorába irányul. A megoldás tehát

a Duna balparti vasutvonalnak kiépítése, felhasználva a más meglévő helyi-érdekű vasutakat, mint aminő a Kunszentmiklós—Dunapatáj közötti és a Baja—Zombor—Ujvidék között már megépített vasutvonal,

mert ezzel nemcsak a már meglévő Szerbia, Bulgária stb. felé vezető vasuti fónalunk tehermentesítése intéződnék el, hanem az ország kulturális, gazdasági és közigazgatási életében jelentős szerepet játszó városaink, az érseki székhely Kalocsa, a nagyjövőjű dunai kikötőváros Baja s

egyik legnagyobb vármegyénk központja Zombor kapcsolódnék be az országos, sőt nemzetközi forgalomba, s kaphatna közvetlen összeköttetést az ország fővárosával.

Azt talán nem is kellene említeni hogy mennyivel megrövidülne az ut ezekből a városokból a közöttük fekvő számos jelentős községből a fővárosba, s hogy mit jelentene ez ebben a mindig nagyobb tempót diktáló korban pénzben és időben.

Ennek a vasutvonalnak megépítése érdekében épp úgy haladéktalanul meg kell indítani a mozgalmat, amint az a bezdáni hid ügyében történt. Amint a bezdáni hid ügyében Damokles kardjaként ott lebeg fejkünk felett Mohács igénye a hidra, épp úgy veszélyeztetni ennek a vonalnak megvalósulását egy Kalocsa és Baja között építhető vicinális vonal Miske, Hajós, Nemesnádudvar, Sükösd és Érsekcsanád érintésével. Ne feledjük el, hogy hazánkban az egyre-másra épült helyi-érdekű vasutvonalak akadályai annak, hogy most már fónalnak létesülhessenek ott, ahol azokra szükség lenne. Ilyen akadály lenne egy a fent említett községeket érintő kacskaringós pályájú vicinális vonal annak, hogy Budapest—Baja—Zombor között a legrövidebb útvonalon fónal létesülhessen. Ennek a fónalnak — véleményem szerint — a szabadkai vasutvonalból Kiskunlacházánál kellene kiágaznia és Dömsöd, Tass érintésével Szalkszentmártonnál bekapcsolódnia a már meglévő s. Dunapatájig vezető vicinális vonalba. Dunapatától egyenes irányban volna Kalocsáig vezető s innen Bácsa, Fajs, Dusnok, Sükösd és Érsekcsanád érintésével Bajánál kapcsolódnék be a már meglévő Baja—Zombor—Ujvidék közötti helyi-érdekű vonalba. Ugy hiszem, hogy a

Baja—Zombor szakasz is megrövidíthető lenne Gara és Gádor közvetlen összekapcsolása révén.

A magyar kormány képes volt a tomboló világháború kellős közepén számtalan természeti akadály leküzdésével rövid egy év alatt a Szeretfalva—Déda közötti vasutvonalat megépíteni; Elismerem, hogy annak a vonalnak megépítése életszükséglet volt s minden akadály ellenére meg kellett csinálni. Vallom azonban azt is, hogy az építő munkának nem szabad soha egy percre sem megállni és így a felvetett kérdéssel, ha annak megoldása nem is oly egyszerű, mint aminő a dédai vonalé volt, lehet, sőt kell is foglalkozni. Itt nehezen legyőzhető természeti akadályok nincsenek, az elvégzendő munka java része már meglévő vasutvonalak elsőrangúsítása volna. Tudom, hogy anyag ehhez is kell, de viszont rengeteg anyag fel is szabadulna (talpfák, sinek), amelyek máshol felhasználhatók.

Ujvidék, Zombor, Baja és Kalocsa városnak, Bács és Pest megye vezetőinek, az összes érdekelt községeknek össze kellene fogyni ebben az ügyben; az említett városok s a Duna balparti járások képviselőivel együtt kellene megindítani az akciót, hogy a fent vázolt elgondolás, mely nemcsak a Nagyalföld Duna-szakaszának fontos gazdasági érdeke, de tagadhatatlanul szociális érdeke is, megvalósulhasson.

Szakemberi óra javítás!
Ékszer átalakítás! Vés
női munkák! Munka
arany és bronz éremmel,
valamint több diploma-
val kitüntetve

STEBLER A.
alapítva 1897

Órás és ékszerész.
Zombor, Kossuth L. 2
BAROSS TAG
BIZALOM TAG

Közvetlen vasuti összeköttetést kell

létesíteni Zombor és a Tiszamente között

Mozgalom indult a Zenta-Topolya-Zombor közötti vasutvonal megépítésére Zombort be kell kapcsolni a nemzetközi forgalomba — A Duna balpartján, Kalocsa, Baja és Zombor érintésével kell kiépíteni az új betonutat

A felszabadulás óta eltelt két év alatt városunkban oly sok probléma merült fel, hogy azok kielégítő megoldása még békés viszonyok között is alapos munkát adna a város vezetőségének. Ezen megoldandó kérdések között a legtöbb helyi jelentőségű, mint például

a vízvezeték, csatornázás, kövezés kérdése, közegészségügyi intézmények létesítése, a lakáskérdés megoldása stb., stb.,

de vannak olyanok is, amelyek megoldása nem tisztán Zombor város érdeke, hanem közeli és távoli környéké, sőt esetleg országos érdek is.

Közlekedésügyi problémáinkra gondolok először. Talán ez az a kérdés, amellyel a felszabadulás két éve alatt alig foglalkozott valaki. Négy részre tagozódik ez a kérdés, és pedig a légi-, vízi-, vasuti- és közúti közlekedés megoldására. Az első kettőtől talán nem is igen kell szólnunk, bár a légi közlekedésnek megoldása a háború befejezése után Zomborban az ismert körülmények folytán aligha fog különösebb nehézségeket okozni. Vízi közlekedésünk is tulajdonképpen a dunai hajózással áll szoros kapcsolatban és inkább a dunai kikötőkkel való gyors és biztos összeköttetés kérdése. Legfontosabb problémánk azonban a vasúti közlekedés kérdése. Itt egyáltalán nem arra gondolok, hogy a háborús viszonyok folytán a közlekedés nehezebbé vált, hogy kevesebb vonat jár, hogy a vasúti menetrend összeállítása igényeinknek nem mindig felel meg, hogy pályafenntartási nehézségek miatt a közlekedés nem lehet olyan gyors, amilyen normális körülmények között lehetne, hanem arra, hogy közlekedésük megjavítása érdekében a vasúti hálózat kiterjesztésére van elsősorban szükségünk. Hét irányba indulnak a vonatok Zomborból, s ma a gombosi hid felrobbantása után, noha a Szabadka—Combas közúti vasút fővonalának készült, azt kell mondanunk, hogy vasúti hálózatunk teljesen vicinális. De még ez a vicinális vasúti hálózat sem elégíti ki a szükségletet. Érdekes, hogy erre nem Zomborban eszméltek rá, hanem Zentán és Topolyán ahol már

kezdeményező lépések történtek a Zenta—Topolya—Zombor között kiépítendő helyi-érdekű vasút érdekében.

Az bizonyos, hogy ez a vasutvonal nemcsak Bácska legmagyarabb vidékét kötné össze a székhellyel, hanem a hatalmas zentai és topolyakörnyéki tanyavidéket is belekapcsolná a vasúti forgalom vérkeringésébe. Szinte hihetetlen, hogy

ezzel a kérdéssel Zomborban senki sem foglalkozik, kezdeményező lépés sem magányosok, sem testületek részéről nem történt és erről a kérdéstről említést Zomborban csak a Baross Szövetségnek a bezdáni hid ügyében a városhoz benyújtott indítványa tesz először.

Pedig szükség lenne arra, hogy ezzel a kérdéssel zombori részről is komolyan foglalkozzanak, mert

Bácsgyulafalva, Baja, Topolya és Zenta közvetlen vasúti összeköttetése Zomborral a zomboriaknak is eminens érdeke.

Zombori részről csak a baranyával való vasúti összeköttetést tekintették eddig, úgy látszik. Olyannak, mint amellyel foglalkozni érdemes. A Baross Szövetség beadványára gondolok, melyet a napokban tárgyalt nagy érdeklődés mellett a város közgyűlése. Meg kell állapítanunk azonban, hogy ebben az ügyben már a

Baross Szövetség megmozdulása előtt történtek a város vezetőségénél lépések.

A baranyai összeköttetés létesítése azonban nemcsak vasúti, hanem közúti probléma is, mert hiszen előfeltétele oly hidnak megépítése Bezdán és Kisköszeg között, amely úgy vasúti, mint közúti forgalomra használható.

Talán nem lesz érdektelen rámutatni arra, hogy mily mostoha elbánásban részesült a Dunántul keleti része és a Nagyalföld, szemben a Dunántul északi részével és az attól északra eső területekkel. Ugyanis míg a világháború kitörése előtt Dévénytől Budapestig öt hid kötötte össze a Duna két partját (Pozsonynál vasúti és közúti, Komáromnál vasúti és közúti, Esztergornál közúti), addig Budapesttől a Dráva-torokig csak egy vasúti hid volt, Bajánál. Ezt is 1909-ben adták át a forgalomnak, míg például a pozsonyi Ferenc-József hid már 1890-ben, vagy az esztergomi hid 1895-ben elkészült. Pozsonynak az országtól való elszakításával északon még mindig három hid maradt, amelyhez a most folyó világháború alatt épült medvei hid is csatlakozik, sőt Doborgaz községnél újabb hidépítés indult. Ezzel szemben Budapesttől a Dráva-szorosig csak egy újabb hidat létesítettek Dunaföld várnál, amely 1930-ban adatott át a forgalomnak. Ezek az adatok is mutatják, hogy

teljesen jogosult az a kívánság, hogy a Nagyalföld és a Dunántul között újabb hid építésével a forgalom megjavíttassék. Hogy pedig ennek a hidnak a helye Bezdán és Kisköszeg között van, azt alaposan és meggyőzően fejtette ki a Baross Szövetségnek már említett és közismert beadványa.

Zombornak azonban ezenkívül még egy vasúti közlekedési kérdése van, amely azonban nem csak Zombornak problémája, hanem problémája Bajának, Kalocsának is és általában a Duna balpartjának Budapesttől délre. Ezzel a kérdéssel mostanában senki sem foglalkozott, pedig már a világháború idején épp e sorok írója vetette fel a kérdést egy budapesti gazd. szaklapban azzal kapcsolatban, hogy néhai dr. Czirbusz Géza, a budapesti egyetem földrajz professzora új

vasutvonal létesítését követelte Temesváron át a Balkán felé. Amint már ebből is látszik a Duna balparti vasúti fővonal kérdéséről van szó, amely Kalocsán, Baján és Zomboron át vezetne Palánka, esetleg Újvidék és Gombos felé.

Ennek a vasutvonalnak szükségességét már anakidején a statisztikai hivatal adatai alapján sikerült kimutatni. A statisztika ugyanis azt mutatta, hogy a Budapest—Újvidék vasutvonal túlterheltségét nem a Szerbia, Bulgária és Törökország felé irányuló személy és áruforgalom okozta.

A Balkán felé irányuló áruforgalom és személyforgalom utja Bosznia felé mutatott már akkor is. De még ez a Bosznia felé irányuló forgalom is csak kis része volt annak a belső forgalomnak, amely a Budapest—Szabadka vasutvonalon lebonyolódott. Kézenfekvő tehát, hogy a tehermentesítésnek nemcsak az a megoldása, hogy a Budapest—Szabadka—Újvidék vasutvonalnak második sínpárja kiépüljön, hanem az is, hogy

elterelődjék a forgalomnak az a része erről a vasutvonalról, amely tulajdonképpen a Duna balpartján fekvő városok és községek egész sorába irányul. A megoldás tehát

a Duna balparti vasutvonalnak kiépítése, felhasználva a más meglévő helyi-érdekű vasutakat, mint aminő a Kunszentmiklós—Dunapatáj közötti és a Baja—Zombor—Újvidék közötti már megépített vasutvonal, mert ezzel nemcsak a már meglévő Szerbia, Bulgária stb. felé vezető vasúti fővonalunk tehermentesítése intéződnék el, hanem az ország kulturális, gazdasági és közigazgatási életében jelentős szerepet játszó városaink, az érseki székhely Kalocsa, a nagyjövőjű dunai kikötőváros Baja s

egyik legnagyobb vármegyénk központja Zombor kapcsolódnék be az országos, sőt nemzetközi forgalomba, s kaphatna közvetlen összeköttetést az ország fővárosával.

Azt talán nem is kellene említeni, hogy mennyivel megrövidülne az út ezekből a városokból a közöttük fekvő számos jelentős községből a fővárosba, s hogy mit jelentene ez ebben a mindig nagyobb tempót diktáló korban pénzben és időben.

Ennek a vasutvonalnak megépítése érdekében épp úgy haladéktalanul meg kell indítani a mozgalmat, amint az a bezdáni hid ügyében történt. Amint a bezdáni hid ügyében Damokles kardjaként ott lebeg fejkünk felett Mohács igénye a hidra, épp úgy veszélyeztetni ennek a vonalnak megvalósulását egy Kalocsa és Baja között építhető vicinális vonal Miske, Hajós, Nemesnádasdvar, Sükösd és Érsekcsanád érintésével. Ne feledjük el, hogy hazánkban az egyre-másra épült helyi-érdekű vasutvonalak akadályai annak, hogy most már fővonalak létesülhessenek ott, ahol azokra szükség lenne. Ilyen akadály lenne egy a fent említett községeket érintő kacskaringós pályájú vicinális vonal annak, hogy Budapest—Baja—Zombor között a legrövidebb útvonalon fővonal létesülhessen. Ennek a fővonalnak — véleményem szerint — a szabadkai vasutvonalból Kiskunlacháznál kellene kiágaznia és Dömsöd, Tass érintésével Szalkszentmártonnál bekapcsolódnia a már meglévő s Dunapatájig vezető vicinális vonalba. Dunapatájtól egyenes irányban volna Kalocsáig vezető s innen Bácska, Fajsza, Dusnok, Sükösd és Érsekcsanád érintésével Bajánál kapcsolódnék be a már meglévő Baja—Zombor—Újvidék közötti helyi-érdekű vonalba. Ugy hiszem, hogy a

Baja—Zombor szakasz is megrövidíthető lenne Gara és Gádor közvetlen összekapcsolása révén.

A magyar kormány képes volt a tomboló világháború kellős közepén számtalan természeti akadály leküzdésével rövid egy év alatt a Szeretfalva—Déda közötti vasutvonalat megépíteni. Elismerem, hogy annak a vonalnak megépítése életszükséglet volt s minden akadály ellenére meg kellett csinálni. Vallom azonban azt is, hogy az építő munkának nem szabad soha egy percre sem megállani és így a felvetett kérdéssel, ha annak megoldása nem is oly egyszerű, mint aminő a dédai vonalé volt, lehet, sőt kell is foglalkozni. Itt nehezen legyőzhető természeti akadályok nincsenek, az elvégzendő munka java része már meglévő vasutvonalak elsőrangúsítása volna. Tudom, hogy anyag ehhez is kell, de viszont rengeteg anyag fel is szabadulna (talpfák, sinek), amelyek máshol felhasználhatók.

Újvidék, Zombor, Baja és Kalocsa városnak, Bács és Pest megye vezetőinek, az összes érdekelt községeknek össze kellene fogyniok ebben az ügyben; az említett városok s a Duna balparti járásek képviselőivel együtt kellene megindítani az akciót, hogy a fent vázolt elgondolás, mely nemcsak a Nagyalföld Duna-szakaszának fontos gazdasági érdeke, de tagadhatatlanul szociális térségi érdek is, megvalósulhasson.

3zakszerű óra javítás!
Ekszer átalakítás! Vés
női munkák! Munka-
arany és bronz éremme,
valamint több diploma-
val kitüntette

STEBLER A.

alapítva 1897

órák és ékszerész.
Zombor, Kossuth L. 2
BAROSS TAG
BIZALOM TAG

Közvetlen vasuti összeköttetést kell

létesíteni Zombor és a Tiszamente között

Mozgalom indult a Zenta-Topolya-Zombor közötti vasutvonal megépítésére Zombort be kell kapcsolni a nemzetközi forgalomba – A Duna balpartján, Kalocsa, Baja és Zombor érintésével kell kiépíteni az új betonutat

A felszabadulás óta eltelt két év alatt városunkban oly sok probléma merült fel, hogy azok kielégítő megoldása még békés viszonyok között is alapos munkát adna a város vezetőségének. Ezen megoldandó kérdések között a legtöbb helyi jelentőségű, mint például

a vízvezeték, csatornázás, kövezés kérdése, közegészségügyi intézmények létesítése, a lakáskérdés megoldása stb., stb.,

de vannak olyanok is, amelyek megoldása nem kizárólag Zombor város érdeke, hanem közeli és távoli környéké, sőt esetleg országos érdek is.

Közlekedésügyi problémáinkra gondolok először. Talán ez az a kérdés, amellyel a felszabadulás két éve alatt alig foglalkozott valaki. Négy részre tagozódik ez a kérdés, és pedig a légi-, vízi-, vasuti- és közúti közlekedés megoldására. Az első kettőről talán nem is igen kell szólnunk, bár a légi közlekedésnek megoldása a háború befejezése után Zomborban az ismert körülmények folytán aligha fog különösebb nehézségeket okozni. Vízi közlekedésünk a tulajdonképpen a dunai hajózással áll szoros kapcsolatban és inkább a dunai kikötőkkel való gyors és biztos összeköttetés kérdése. Legfontosabb problémánk azonban a vasuti közlekedés kérdése. Itt egyáltalán nem arra gondolok, hogy a háborús viszonyok folytán a közlekedés nehezebbé vált, hogy kevesebb vonat jár, hogy a vasuti menetrend összeállítása igényeinknek nem mindig felel meg, hogy pályafenntartási nehézségek miatt a közlekedés nem lehet olyan gyors, amilyen normális körülmények között lehetne, hanem arra, hogy közlekedésük megjavítása érdekében a vasuti hálózat kiterjesztésére van elsősorban szükségünk. Hét irányba indulnak a vonatok Zomborból, s ma a gombosi hid felrobbantása után, noha a Szabadka—Gombos közti vasut fővonalnak készült, azt kell mondanunk, hogy vasuti hálózatunk teljesen vicinális. De még ez a vicinális vasuti hálózat sem elégíti ki a szükségletet. Érdekes, hogy erre nem Zomborban eszméltek rá, hanem Zentán és Topolyán, ahol már

kezdeményező lépések történtek a Zenta—Topolya—Zombor között kiépítendő helyi-érdekű vasut érdekében.

Az bizonyos, hogy ez a vasutvonal nemcsak Mácska legmagyarabb vidékét kötné össze a székhellyel, hanem a hatalmas zentai és topolyakörnyéki tanyavidéket is bekapcsolná a vasuti forgalom vérkeringésébe. Szinte hihetetlen, hogy

ezzel a kérdéssel Zomborban senki sem foglalkozik, kezdeményező lépés sem magányosok, sem testületek részéről nem történt és erről a kérdéstről említést Zomborban csak a Baross Szövetségnek a bezdáni hid ügyében a városhoz benyújtott indítványára tesz először.

Pedig szükség lenne arra, hogy ezzel a kérdéssel zombori részről is komolyan foglalkozzanak, mert

Bácsgyulafalva, Bajsa, Topolya és Zenta közvetlen vasuti összeköttetése Zomborral a zomboriaknak is eminens érdeke.

Zombori részről csak a baranyával való vasuti összeköttetést tekintették eddig, úgy látszik, olyannak, mint amellyel foglalkozni érdemes. A Baross Szövetség beadványára gondolok, melyet a napokban tárgyalt nagy érdeklődés mellett a város közgyűlése. Meg kell állapítanunk azonban, hogy ebben az ügyben már a

Baross Szövetség megmozdulása előtt történtek a város vezetőségénél lépések.

A baranyai összeköttetés létesítése azonban nemcsak vasuti, hanem közúti probléma is, mert hiszen előfeltétele oly hidnak megépítése Bezdán és Kisköszeg között, amely ugy vasuti, mint közúti forgalomra használható.

Talán nem lesz érdektelen rámutatni arra, hogy mily mostoha elbánásban részesült a Dunántul keleti része és a Nagyalföld, szemben a Dunántul északi részével és az attól északra eső területekkel. Ugyanis míg a világháború kitörése előtt Dévénnyől Budapestig öt hid kötötte össze a Duna két partját (Pozsonynál vasuti és közúti, Komáromnál vasuti és közúti, Esztergornál közúti), addig Budapesttől a Dráva-torokig csak egy vasuti hid volt, Bajánál. Ezt is 1909-ben adták át a forgalomnak, míg például a pozsonyi Ferenc-József hid már 1890-ben, vagy az esztergomi hid 1895-ben elkészült. Pozsonynak az országtól való elszakításával északon még mindig három hid maradt, amelyhez a most folyó világháború alatt épült medvei hid is csatlakozik, sőt Doborgaz községnél újabb hidépítés indult. Ezzel szemben Budapesttől a Dráva-szorosig csak egy újabb hidat létesítettek Dunaföld várnál, amely 1930-ban adatott át a forgalomnak. Ezek az adatok is mutatják, hogy

teljesen jogosult az a kívánság, hogy a Nagyalföld és a Dunántul között újabb hid építésével a forgalom megjavíttassék. Hogy pedig ennek a hidnak a helye Bezdán és Kisköszeg között van, azt alaposan és meggyőzően fejtette ki a Baross Szövetségnek már említett és közismert beadványa.

Zombornak azonban ezenkívül még egy vasuti közlekedési kérdése van, amely azonban nem csak Zombornak problémája, hanem problémája Bajának, Kalocsának is és általában a Duna balpartjának Budapesttől délre. Ezzel a kérdéssel mostanában senki sem foglalkozott, pedig már a világháború idején épp e sorok írója vetette fel a kérdést egy budapesti gazd. szaklapban azzal kapcsolatban, hogy néhai dr. Czírbusz Géza, a budapesti egyetem földrajz professzora új

vasutvonal létesítését követelte Temesváron át a Balkán felé. Amint már ebből is látszik a Duna balparti vasuti fővonal kérdéstről van szó, amely Kalocsán, Baján és Zomboron át vezetne Palánka, esetleg Ujvidék és Gombos felé.

Ennek a vasutvonalnak szükségességét már annakidején a statisztikai hivatal adatai alapján sikerült kimutatni. A statisztika ugyanis azt mutatta, hogy a Budapest—Ujvidék vasutvonal túlterheltségét nem a Szerbia, Bulgária és Törökország felé irányuló személy és áruforgalom okozta.

A Balkán felé irányuló áruforgalom és személyforgalom útja Bosznia felé mutatott már akkor is. De még ez a Bosznia felé irányuló forgalom is csak kis része volt annak a belső forgalomnak, amely a Budapest—Szabadka vasutvonalon lebonyolódott. Kézenfekvő tehát, hogy a tehermentesítésnek nemcsak az a megoldása, hogy a Budapest—Szabadka—Ujvidék vasutvonalnak második sín párja kiépüljön, hanem az is, hogy

elterelődjék a forgalomnak az a része erről a vasutvonalról, amely tulajdonképpen a Duna balpartján fekvő városok és községek egész sorába irányul. A megoldás tehát

a Duna balparti vasutvonalnak kiépítése, felhasználva a más meglévő helyi-érdekű vasutakat, mint aminő a Kunszentmiklós—Dunapatáj közötti és a Baja—Zombor—Ujvidék között már megépített vasutvonal, mert ezzel nemcsak a már meglévő Szerbia, Bulgária stb. felé vezető vasuti fővonalunk tehermentesítése intéződnék el, hanem az ország kulturális, gazdasági és közigazgatási életében jelentős szerepet játszó városaink, az érseki székhely Kalocsa, a nagyjövőjű dunai kikötőváros Baja s

egyik legnagyobb vármegyénk központja Zombor kapcsolódnék be az országos, sőt nemzetközi forgalomba, s kaphatna közvetlen összeköttetést az ország fővárosával.

Azt talán nem is kellene említeni, hogy mennyivel megrövidülne az út ezekből a városokból a közöttük fekvő számos jelentős községből a fővárosba, s hogy mit jelentene ez ebben a mindig nagyobb tempót diktáló korban pénzben és időben.

Ennek a vasutvonalnak megépítése érdekében épp úgy haladéktalanul meg kell indítani a mozgalmat, amint az a bezdáni hid ügyében történt. Amint a bezdáni hid ügyében Damokles kardjaként ott lebeg fejkünk felett Mohács igénye a hidra, épp úgy veszélyezteti ennek a vonalnak megvalósulását egy Kalocsa és Baja között építhető vicinális vonal Miske, Hajós, Nemesnádudvar, Sükösd és Érsekcsanád érintésével. Ne feledjük el, hogy hazánkban az egyre-másra épült helyi-érdekű vasutvonalak akadályai annak, hogy most már fővonalak létesülhessenek ott, ahol azokra szükség lenne. Ilyen akadály lenne egy a fent említett községeket érintő kacskaringós pályájú vicinális vonal annak, hogy Budapest—Baja—Zombor között a legrövidebb útvonalon fővonal létesülhessen. Ennek a fővonalnak — véleményem szerint — a szabadkai vasutvonalból Kiskunlacháznál kellene kiágaznia és Dömsöd, Tass érintésével Szalkszentmártonnál bekapcsolódnia a már meglévő s Dunapatájig vezető vicinális vonalba. Dunapatájtól egyenes irányban volna Kalocsáig vezető s innen Bács, Fajs, Dusnok, Sükösd és Érsekcsanád érintésével Bajánál kapcsolódnék be a már meglévő Baja—Zombor—Ujvidék közötti helyi-érdekű vonalba. Ugy hiszem, hogy a

Baja—Zombor szakasz is megrövidíthető lenne Gara és Gádor közvetlen összekapcsolása révén.

A magyar kormány képes volt a tomboló világháború kellős közepén számtalan természeti akadály leküzdésével rövid egy év alatt a Szeretfalva—Déda közötti vasutvonalat megépíteni. Elismerem, hogy annak a vonalnak megépítése életszükséglet volt s minden akadály ellenére meg kellett csinálni. Vallom azonban azt is, hogy az építő munkának nem szabad soha egy percre sem megállni és így a felvetett kérdéssel, ha annak megoldása nem is oly egyszerű, mint aminő a dédai vonalé volt, lehet, sőt kell is foglalkozni. Itt nehezen legyőzhető természeti akadályok nincsenek, az elvégzendő munka java része már meglévő vasutvonalak elsőrangúsítása volna. Tudom, hogy anyag ehhez is kell, de viszont rengeteg anyag fel is szabadulna (talpfák, sinek), amelyek máshol felhasználhatók.

Ujvidék, Zombor, Baja és Kalocsa városnak, Rács és Pest megye vezetőinek, az összes érdekelt községeknek össze kellene fogyni ebben az ügyben; az említett városok s a Duna balparti járárok képviselőivel együtt kellene megindítani az akciót, hogy a fent vázolt elgondolás, mely nemcsak a Nagyalföld Duna-szakaszának fontos gazdasági érdeke, de tagadhatatlanul szociális tértől érdek is, megvalósulhasson.

Szaksterü óra javítás!
Ekszer átalakítás! Vés
női munkák! Munká
arany és bronz éremme,
valamint több diploma-
val kitüntette

STEBLER A.

alapítva 1897

órák és ékszerész.
Zombor, Kossuth L. 2
BAROSS TAG
BIZALOM TAG

Azt hiszem, Baja városa képviselője — a gazdasági csúcsminiszter — utján döntően tudna fellépni ebben az ügyben.

A közúti közlekedést illetően is a Duna-balpart vidékének érdekeit kell elsősorban megvédeni s azért csak utalok arra, hogy a Zomborból kiinduló utak egész sora vár arra, hogy végre járhatókká váljanak.

Ez azonban csak zombori érdek, illetve a közel környék érdeke. Pár hét előtt a budapesti lapok egy tervezetet közöltek a háboru után kiépítésre kerülő betonországutakról. Talán mondani sem kell, hogy a Duna-balpartja itt sem szerepel. Ellenben szerepel egy utvonallal Fülöp-szállásán, Kiskőrösön és Kiskunhalason át Szabadkáig. Semmi kifogásunk sem lehet az ellen, hogy egyszer ez az utvonallal is megépüljön, amint semmi kifogásunk az ellen, hogy a Budapest—Újvidék közti vasutvonallal második sínparját megépítsék majd akkor, ha a Duna-balparti vasúti fővonal megépült. Szabadka azonban ma is a Konstantinápoly felé vezető nemzetközi beton-ut mentén fekszik, tehát

nem látjuk okát annak, hogy Dunavecse, Kalocsa, Baja, Zombor mellőzésével újabb betonut épüljön Szabadkáig, amikor nem kétséges, hogy Kalocsa, Baja és Zombor jelentősége minden tekintetben nagyobb, mint Kiskőrös és Halasé.

Azt hiszem, hogy ez a mi, de az egész Duna-balpart legnagyobb utépítési problémája, melynek ránk nézve kedvező megoldását közös erővel kell kiharcolnunk. S noha az utépítési program megvalósítása a most dúló világháboru befejezése után lesz csak időszerű, a szükséges lépések megtételével nem szabad késlekednünk.

(dr. k. b.)

Országos érdeklődésre tartható számon a Haditudósító Kiállítás

A kiállítás május 2-án nyílik meg

Május 2-án nyílik meg a Pesti Vigadó valamennyi termében az idei tavasz egyetlen országos kiállítása: a Haditudósító Kiállítás. Honvéd haditudósítók rendezik, de nem azért, hogy nagukról beszéljenek, hanem, hogy a harcoló honvédek, a keleti harctéren küzdő magyar csapatok emberfölkötti teljesítményeit mutassák be fényképekben, filmben, lemezrevágott helyszíni rádióközvetítésekben, harctéri újságtudósításokban, helyszínen rajzolt művészi rajzokban és festményekben.

A korszerű háboru a maga komor valóságában jelenik meg a szemlélő előtt a kiállításra összegyűjtött dokumentumokban. Aki az izgalmas harctéri filmjeleneteket és fényképeket, az egytűzben készült kéziratokat megnézi, a lemezrevágott helyszíni rádióriportokat meghallgatja, az hiteles képet nyer a magyar honvéd éli hadjárataról.

A Haditudósító Kiállítás voltaképp több egyidejű párhuzamos kiállítás együttese. A leghalmasabb terem hadifényképeket mutat be. Ötven ezer főlvetel közül a legjobbak, legmegkapóbbak kerülnek kiállításra. A fényképgyűjtemény magában is országos attrakció lenne; benne van mindaz, amit a haditudósító fényképezés a szovjet-orosz arcvonalon és a szovjet-orosz területen a fényképező gép tárgyilagossága lencsésén keresztül látott. Csak eredeti fényképek vannak itt, olyanok, amiket a fotóriporter sokszor élete kockáztatásával örökített meg. E főlvételek érdekességét fokozza a mult világháboru képeinek párhuzamos bemutatása. A kiállítás további különlegességei a színes fényképek, melyek a magyar fotóművészet új nagy mestereinek remekbeakészült alkotásai. Minden nező emlékeztetőbe örökre bevéődik annak az átlótt fényképezőgépnek a képe, amely a haláltól mentette meg a haditudósítót. Az átlótt eredeti Leica-gép s a sebesült haditudósító fényképe a kiállítás legérdekesebb darabjai közé tartozik.

A kiállítás legelevenebb része a mozgóképvétetés. A háboru legmegrázóbb jelenetei a maguk sodró realitásával peregnék le itt reggeltől estig a nézők szeme előtt. Olyan filmeket vetítenek, amelyeket máshol nem láthatunk. A filmek egyrésze orosz zsákmány-film. A régebbi magyar katonai filmek legszebb erekléit is lepergetik, így a mult világháboruban a Przemysl visszafoglalásáról készült eredeti filmriportot és Kormányzó urunknak közel negyed évszázaddal ezelőtt a magyar fővárosba való bevonulását megörökítő filmet. A pergetés szünetében színes harctéri, illetve orosz tárgyú fényképfőlvételeket vetítenek.

Onálló tárlatnak is beillenek a kiállítás koronája: a festő és szobrászművész haditudósítók kiállítása. Harctéri izgalmak hevében készült

rajzok, harctéri élményekből született festmények és szobrok nagy tömege vetíti a néző elé művészi meglátásban a háboru és a hősiesség megrázó képeit.

Hasonlóan nagy érdeklődésre számíthat a tulajdonképpeni haditudósítás műhelytitkainak bemutatása. A harctéri helyszíni rádióriportok hanglemreze való vágása, éppúgy, mint a haditudósító újságrók ágyutűzben készült kéziratának sorsa. A közönség egész napon át hallani fogja a legjobb harctéri mikrofonriportjainkat. A haditudósító osztály hangvágó részlege szemléltető módon a nagyközönség előtt készít lemezre hangfőlvételeket. Hozzá tartozójának innen bárki küldhet üzenetet a frontra. A hanglemreze vett üzeneteket a budapesti nagyadó 24 óra leforgása alatt közvetíti a harctérre. A haditudósító újságrók e mellett bemutatják a ma-

gyar haditudósítás nagy multjának kiemelkedő dokumentumait, az 1848-as szabadságharc és a mult és a mostani világháboru hadiújságjait, a haditudósítók könyveit, a haditudósító osztály kiadványait. A magyar sajtótörténetnek már most páratlan ritkaságai közé tartoznak az orosz területen készült magyar nyelvű nyomtatványok. Ezeket a sajtótermékeket a szovjet-orosz ellenes propaganda magyar nyelvű kiadványaival együttesen állítják ki.

A haditudósító kiállítással kapcsolatosan a Magyar Művelődés Házában május 3-án a haditudósítók rendezésében Honvéd Est lesz, melynek hangverseny-műsorán a magyar énekes és előadó művészek legkiválóbbjai mellett egy-egy világhírű német, olasz, bolgár és finn művész is föllép.

A haditudósító kiállítás gazdag és sokágu anyagával az ország leggrandiózusabb tavaszi látványossága lesz. Látogatottságát bizonyára fokozni fogja a bélyeggyűjtők külön csemegeje, a kiállítás ideje alatt május 2-től, május 12-ig ugyanis a kiállítás épületében levő postahivatal külön kiállítási ünnepi postabélyegzőt használ.

Furnirhordók

vegvi anyagokhoz raktárról kaphatók
1-125 liter irtartalomig, bármily mennyiségben

OLYMPIA műszaki vállalat

Budapest V. Pannónia, u. 9

A zombori munkapiac helyzete

Munkát keres 64, munkát kaphat 60 munkás

A m. kir. állami munkaközvetítő hivatal zombori kirendeltségének jelentése szerint Zomborban munkát keres 64, munkát kaphat 60 munkás.

MUNKÁT KAPHAT:

Férfi: 1 kertész, 2 kovács, 2 fémcsiszoló, 1 villanyszerelő, 1 faesztergályos, 4 kőműves, 3 ács, 3 magántisztviselő, 4 mezőgazdasági cseléd, 1 napszámos, 2 szolga.

Nő: 3 vendéglői szakácsnő, 7 vendéglői konyhalány, 1 házmesternő, 2 gyermeklány, 5 mindenés, 6 mindenés szakácsnő, 1 szakácsnő, 1 szobalány, 3 bejárónő.

Tanonc: 1 kovács, 1 vasöntő, 1 cserépkályhás, 1 asztalos, 1 szijgyártó, 1 kötélverő, 1 szobafestő.

MUNKÁT KERES:

Férfi: 5 mezőgazdasági cseléd, 1 kovács, 1 bádogos, 1 motorszereelő, gépkocsivezető, 1 gépész-kovács, 2 téglavető, 2 asztalos, 1 szabó, 1 molnár, 1 vegyész, 4 kőműves, 1 pincér, 1 portás, 1 gyári segédmunkás, 1 napszámos, 1 magántisztviselő, 1 raktárnok, 2 kereskedő segéd, 1 szolga, 1 éjjeli őr, 1 kocsis.

Nő: 2 magántisztviselőnő, 3 gyári segédmunkásnő, 2 napszámosnő, 1 elárulónő, 2 házmesternő, 2 házvezetőnő, 20 háztartási alkalmazott.

Tanonc: 1 géplakatos.
Jelentkezés a m. kir. áll. Munkaközvetítő Hivatalnál, Gömbös Gyula-utca 9 sz. alatt.

900 éves per

994-ben a salernói öböl vidékének lakói »csalhatatlan jelekből» arra következtettek, hogy küszbön áll a világ vége. A krónikák tudósításai szerint Lettere és Ravello községek a közelálló végrivaló tekintettel »bűneik levezekelésére» értékes erdőbirtokukat a szomszédos kolostornak adományozták, melynek a világ végéről ugylátszik jobb értesülései voltak és az ajándékot szívesen elfogadta. Minden a legjobb rendben lett volna tehát, ha a világ csakugyan elmúlt volna, de amikor a két község meggyőződött róla, hogy hiába várt a világitételre, természetesen megbánta könnyelműségét és az adományt ismét visszakövetelte. A barátok azonban ragaszkodtak jogaikhoz és arra hivatkoztak, hogy az ajándékozás a két község bűneinek levezekelésére történt, már pedig nem lehet kétségbevonni, hogy a falvak lakosai csakugyan követtek el bűnöket. A vita eldöntését perre bízták a felek, mely évszázadokon át ide-oda hullárlázott, míg végre több, mint 900 év múlva a vita békés kiegyezéssel szerencsés véget ért.

Hírek:

AZ OTI KORZETI ORVOSA: Felsőváros dr. Szabó Endre, Flórián utca 8., második és harmadik körzet orvosa dr. Ripp Miklós, Deák Ferenc krt. 15. — UGYELETES VÁROSI ORVOS: Dr. Lackner Lajos, Trefort utca 4. Telefon: 188. — UGYELETES GYÓGYSZERTÁR: Városi gyógyszerár, Szt. György tér.

OLVASÓINK, HIRTETŐINEK, BARÁTAINAK ÉS MUNKATÁRSAINAK kellemes husvétii ünnepeket kíván a „Délvidék” szerkesztősége és kiadóhivatala.

A „DÉLVIDÉK” LEGKOZELEBBI SZÁMA a husvétii ünnepek után Zomborban kedden este, a vidéken szerdán reggel a szokott időben jelenik meg.

Eljegyzés. Tripolszky Erzsébet és dr. Bruckner Tibor p. ü. segéd titkár Zombor jegyesek. Minden külön értesítés helyett.

Ünnepi zenésmise a zombori plébánia templomban. Husvét vasárnapján 11 órakor Beliczay F. durmúséját adja elő a zombori Egyházi énekkar zenekari kísérettel. A szólisták Schmidt József, Schull Kató, Czifrusz Károly, Hrabovszki István és Kandler Nándor éneklők. Vezényel dr. Kiss Lajos az úvidéki Konzervatórium igazgatója, orgonál Kiss János zeneiskolai igazgató.

Hauzler Alajos tánciskolája husvét első és másnapján d. u. 5 órai kezdettel tartja meg hangulatos össztáncát jazz-zenekarral az Ipartestület nagytermében. Kéri a közönség szíves pártfogását és kellemes husvétii ünnepeket kíván.

Orvosi műszerüzem,

SZEGED, Oroszlán u. 6. Balogh és Alexy Művegtagok, sérv- és haskörtök gyógybetétek korhazai felszerelések.

Befejezték Ujverbászson a levették gépjárművezetői tanfolyamát. Ujverbászról jelentik: A levették gépjárművezetői tanfolyama 21-en bejezést nyert. A tanfolyam hallgatói közül 71-en sikerrel tették le a gyakorlati vizsgát. Az elméleti vizsgát az ünnepek után tartják meg.

Fej-

és derékfájás, émelygés, aranyér, tisztátalan teint gyakran csak emésztési zavarok következménye. Ilyenkor is segít a

DARMOL

Színműelőadás Kulán. A KALOT és a Kalász ifjusága husvét vasárnapján színműelőadást rendez. A műkedvelők az „Égből pottyant menyasszonyt” mutatják be. Az előadás iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

III. VERBOVSZKY DEZSO

MAGTERMÉLŐ ÉS MAGKERESKEDŐ BUDAPEST, XIV., HERMINA UT 3. TELEFON: 296-083

A kötelező szavatossági biztosításra vonatkozó rendelkezések csupán a helyközi székér-fuvarozásra terjednek ki. A helyközi székér-fuvarozás megengedett távolsági határa 50 km. ama község (város) belterületének szélétől számítva, amelyben az iparosnak üzlete (telepe) van. Ennek a körzetnek határát, ha a helyi viszonyok megkivánják, az elsőfokú iparhatóság a miniszter engedélyével bővítheti. A vonatkozó biztosítási kötvények kiállítását a legrövidebb idő alatt vállalja az Első Magyar Általános Biztosító Társaság; helybeli főigazgató: Trefort-utca 2.

Zsindely miniszter Bulgáriába utazott

Budapestről jelentik: Zsindely Ferenc kereskedelem és közlekedésügyi miniszter a bolgár kormány meghívására 3 napos látogatásra Bulgáriába utazott. A miniszter husvét hétfőjén részt vesz a plovdivi nemzetközi vásár és kiállítás megnyitására. A miniszter elutazása előtt tett nyilatkozatában örö-

mének adott kifejezést, hogy régi vágya teljesülésképpen meglátogathatja a baráti és rokon bolgár nemzetet, hogy a helyszínen lássa annak életét és munkáját. Hangoztatta a miniszter, hogy mi magyarok nem idegenekként hanem rokonok és barátokként megyünk Bulgáriába.

A kendergyárak szennyvize elpusztítja a Ferenc csatorna halálmányát. Ujverbászról jelentik: A halászok körében nagy a panasz a miatt, hogy a kereszturi kendergyár szennyvizét a csatornába vezetik. A halak nagy számban pusztulnak el e miatt. Rövid időn belül a csatorna menti gyárak mind megindulnak, s ez a halak millióinak kiirtásához vezet.

A BUTOR-A
csak akkor jó, ha
„ELEGANT”
butorcarnokban vásárolta,
Zombor, Deák Ferenc krt. 30.

Leégett 52 ház Felsővisón. Máramaroszigetről jelentik: Felsővisó községben tűz támadt, amely a nagy szélben gyorsan terjedt és 52 házat felhamvasztott. (MTI)

ÉRETTSÉGIVEL RENDELKEZŐ tisztviselőket
felvesz havi 250.— pengő fizetéssel a m. kir. Közellátási Felügyelőség
Zombor, Sándor Béla utca 1.
Nyugdíjasok is pályázhatnak, illetve jelentkezhetnek.

Amikor a tüzet olajjal oltják. A Buvár áprilisi száma írja. Mindenki által ismert jelenség az elektromos szikra. Akkor keletkezik, ha egy áramkört megszakítunk és a vezetődarabok még közel vannak egymáshoz. Az elválás előtt pillanatban az érintkező felület kicsiánsága miatt az áramsűrűség igen nagy lesz és felizzítja a vezetővégeket. Az izzó fémből részecskék lépnek ki és ezek közvetítik egy darabig az áramot. Magasfeszültségű vezetőknél az áramkör megszakítása nem kis gondot okozhat a fellépő hatalmas, elaludni nem akaró szikratvek miatt. A bajon az ugynevezett olajkapcsolókkal segítettek. Ezek olyan árammegszakítók, melyekben a két érintkező közös olajfürdőben foglal helyet, s a kikapcsoláskor keletkező ívet így a körülvevő olaj elfojtja. Az olaj jó szigetelő, s megakadályozza az iv esetleges újraéledését. Hogy az olaj a szikra igen magas hőmérsékletétől nem gyullad meg, annak az a magyarázata, hogy levegő nincsen jelen és hogy a jelenség csak nagyon rövid ideig tart.

M^c CORMICK

traktorhoz, ekéhez, tárcsás boronához

való saját gyártmányu alkatrészeket rak-tárról azonnal szállítunk. Henger és főtengelykioszorulések a legpontosabb kivitelben. Gyártunk mindenféle traktor és autóalkatrész rajz vagy minta után

Magyar fogaskerék-, autó-, traktoralkatrész-és gépgyár kft.

Budapest, VIII., Nagytemplom utca 34.
Telefonszám: 146—155.
Táviratcim: MODUL, Budapest.

Kényszerleszállást végzett egy angol futárgép svéd területen. Stockholmból jelentik: Egy angol futárrrepülőgép, amelynek futószervezete elromlott kényszerleszállást végzett az egyik svéd repülőtéren. Két főnyi legénységét őrizetbe vették.

Vasuti szerencsétlenség Franciaországban. Párizsból jelentik: A Bordeauxba tartó francia személyvonat összeütközött egy tolató szerelvényvel. Három utas meghalt, kilenc súlyosan megsbesült.

A zombori iskolán kívüli népművelési bizottság érdekes előadása. A zombori iskolán kívüli népművelési bizottság rendkívüli érdeklődésre számító ingyenes előadást rendez április 29-én este hét órai kezdettel a városi színházban. Az előadást dr. Fiala Endre tanítónképezdei igazgató a kiváló előadó tartja a katonazenekar közreműködésével. Az előadás tárgya a magyar történelmi katonaindulók ismertetése.

FILM

TURUL FILMSZÍNHÁZ:

Egy szív megáll...

a címe a Turul Filmszínház husvétii műsorának. Drámai feszültséggel teli jelenetek, izgalmas szép tartalom, gyönyörű felvételek. A végletességig féltékeny férj, a minden körülmények közt becsületét megtartani akaró szép asszony és a harmadik, a fiatal csinos orvos a főszereplői a darabnak. Ha igazán szép és komoly darabot akar látni okvetlenül nézze meg, szombattól szerdái vetíti a Turul Filmszínház.

Érdekes apróságok

A világ aránylag leggyorsabb teremtménye az ugynevezett „ostoros állatka”, mely helyváltoztatását nem is a levegőben, vagy a szárazföldön, hanem az összehasonlíthatatlanul nagyobb közegellátású vízben végzi. A hatvanred milliméter hosszúságú parányi élőlény a vízben másodpercenként három centimétert tud megtenni, ami testhosszúsága ötszázszorosának felel meg. Egy-egy méter hetven centiméter magas embernek, ha relatív gyorsaságban az ostoros állatkával versenyezni akarna, másodpercenként 850 métert, öt perc alatt körülbelül 250 kilométert kellene megtennie.

Nem minden fém nehezebb a víznél és nem minden fa uszik a vízben. A fémek között egész sor kivétel van. Ezek közé tartozik a nátrium és kálium, továbbá az ezüstfehér orvosi célokra gyakran használt lítium, mely csak fele olyan nehéz, mint a víz és a legtöbb fajtánál is könnyebb. A fák például az ébenfa 1,2-szer olyan nehéz, mint a víz, tehát nyomban elmerül benne.

A hajtűnek drótból való készítése 1545-től kezdve jött szokásba. Addig a hölgyek kis fapálcikákat használtak, melyek gyakran csavarmenetszerűen voltak kifaragva.

A leghosszabb életű fa a majomkenyérfa, mely az 5.000 évet is eléri. Utána következik a platán 4.000, a ciprusz 3.000, a nemés gesztenye 2.000, a tölgy 1.200, a fenyő 1.200, a hárs 1.000 éves maximális élettartammal.

A világ legrégebbi légipostai levelét a kopenhágai országos levéltár örzi. A levelet az akkori király parancsára Nyborgból léggömbbel szállították a Kopenhága melletti Skelskörbe, ahonnan gyorsfutár továbbította a királynak.

Hol találunk igazi jó hangulatot?

TELEFON: 349
MICHELSZNEL

Meleg és hideg ételek. Különböző fajták. Elsőrendű cigányzene

SPORT

Erős küzdelmet ígér a két zombori csapat husvétii erőpróbája

Mint már jelentettük husvét vasárnapján a két helyi vezető csapat a két örökös rivális a MOVE TK és a ZSE mérte össze erejét barátságos mérkőzés keretében. A két csapat találkozása mindig városunk legnagyobb sport eseménye volt. Azonnal felvetődik az a kérdés melyik csapatnak van több kilátása a győzelemre. Rég bevált igazság, hogy a labdarúgásnál nagyon hálátlan dolog jóslásokba bocsátkozni, mivel nem egyszer fordult már elő, sőt nagyon sűrűn, hogy az egyes mérkőzések kimenetele teljesen felborította az összes számításokat, s és az a csapat győzött, melynek kevesebb kilátása volt erre. Ez különösen a rivális csapatoknál szokott előfordulni.

Ha a múlt mérkőzéseket vesszük figyelembe, akkor látjuk, hogy az utóbbi időkben a ZSE-nek kedvezett a szerencse. Mult év augusztus havában barátságos mérkőzésen a MOVE 2:0-ás vezetés után 6:2-re vesztett a ZSE-vel szemben. Az őszi bajnokság során a ZSE simán győzte le a zöld-fehéreket 3:0-ra. Az idén a két csapat még csak egyszer találkozott az idény elején a szurkolók serlegéért folyó küzdelemben, s ekkor nagyon szép küzdelemben csak a kétszer 15 perces meghosszabbítás után vitte el a serleget a ZSE 1:0 győzelemmel. Ez volt a két csapat utolsó találkozása. Ezek után itélve a ZSE-nek volna több kilátása a győzelemre. De jött a tavaszi bajnoki idény, mely mind a két csapatban nagy változásokat hozott. A zöld-fehérek nagyon feljavultak, több kiváló játékosal erősítették meg a csapatot és a hat lejátszott mérkőzés közül hármát megnyertek, s így hat pontra tettek szert. Saját pályájukon gyönyörű játékkal 7:0-ra győzték le Mezőkovácsházát, 2:0-ra a második helyen álló Bácskát és 4:1-re Bácsalmást. Ezzel szemben a ZSE rendkívül gyengén kezdett a tavasszal. Otthon eldöntetlenül játszott Békéscsabával, elvesztette a mérkőzését Ujvidéken az Uvakkal szemben, Bácsalmással idegenben ugyan eldön-

tetlen eredményt ért. Makón is elvesztette mind a két pontot, s balsikereit betetőzte azzal, hogy saját pályáján az utolsó helyen álló Szabadkai MOVE-tól 2:3 arányú vereséget szenvedett. Ezek szerint a MOVE határozottan jobbnak tekinthető. De, hogy a számítási lehetőségek még jobban komplikálódnak jött a mult vasárnap, amikor a MOVE várakozáson felül Bezdánba 5:0-ás vereséget szenvedett el, míg a ZSE szép és eredményes játék után 4:1-re győzte le Zomborban a TTC-t. Így hát az esélyek ismét kiegyenlítődték, s a mérkőzés kimenetele teljesen nyitnak tekinthető.

Ha a csapatok egyes részeit tesszük mérlegre a következőt állapíthatjuk meg: Morvai kapus mint-ha valamivel több rutinnal rendelkezne a fiatal Zahorainál, ki hosszab ideig nem játszott és szolgálati beosztása miatt az edzéseket sem látogathatja.

Ami a háttérképeket illeti, itt is a mérleg valamivel a MOVE javára billen, de ez a különbség nem nagy és attól is függ, milyen napot fognak ki az egyes játékosok. A ZSE fedezetsora Huber és Kovács kivonásával némileg legyengült, de a két újonc Tordi és Sebő szorgalmukkal és lelkes játékkal ellensúlyozzák ellenfelük némi nagyobb tehnikai tudását. A csatársorok körülbelül egyenlők, itt talán a ZSE-nek jobbszárnya egy árnyalattal jobb.

Tehát a különbség nem nagy, s azokon a helyeken ahol volna is, az nem olyan jelentős, amit lelkesedéssel, győzniakarással nem lehetne behozni.

Különös élvezetet fog nyújtani a közönségnek Huber—Kanyó párviadala, kik mivel Huber középcsatárt játszik, egymás ellen fognak küzdeni. Mind a két játékos rendkívül tehnikával rendelkezik, s így nagy esemény lesz figyelni kettőjük püzdelmét.

Mindent összevéve a mérkőzés kiváló sportot és nagyon érdekes mérkőzést fog nyújtani. Az a csapat győz, amely előbb talál magára és jobban bírja a mérkőzést idegekkel.

Tölkötölak, külföldi és hazai regényirodalom remekei, külföldi folyóiratok

Schlotzer József

könyvkereskedésben, Zombor Szt. Háromság-tér.

A letűnt hirnév nyomában

Husvét vasárnapján az öreg ágyúk játszanak előmérkőzést

Érdekes előmérkőzés lesz a vasárnapi MOVE TK—ZSE találkozásának. Ismét alkalma lesz a közönségnek a város régi labdarúgó nagyságait látni a pályán. Az öregek is kedvet kaptak, hogy összemérjék erejüket s még egyszer »megcsillogtassák» labdarúgó tudományukat. Valószínűleg ez már nehezebben fog menni dőresedő fejjel, mint valamikor ifjúságuk fénykorában, de ők — mint mondják — nem érzik magukat még öregeknek, mert azt az elvet vallják, hogy mindenki olyan idős, amennyinek érzi magát. Ugy látszik még nagyon fiataloknak érzik magukat ha a »husvétii ebéd» után rászánják magukat egy 60 perces »hatalmas» küzdelemre.

Mind a két csapat nagyszerűen van összeállítva, olyan nevek szerepelnek, hogy még a csoport bajnokságát is megnyerhetné bármelyik a kettő közül — ha 10—15 évvel fiatalabbak volnának.

A MOVE így áll fel: Bognicsár — Galac, Peszt II.—Tancsik, Koch, Nagy Karcsi—Féderer, Peszt I., Orsovai (Nadrág), Fischer, Alex, Schwarz, csupa

regi nagy játékos, kik sok sok győzelmet hoztak a csapatuknak.

A ZSE csapatában még több »bomba» játékos szerepel: Raics, Mayer Slozi, Maurer Nándor, Spreitzer, Sztruklits, Balasa, Cár Ivsa, Kaich (Kacs), Walter, Szabó Tóni, Börszt.

A legnagyobb szenzáció minden Elzonnal a híres Szabó Tóni szereplése, ki valamikor országos viszonylatban is elsőrendű játékos volt, akárcsak Kaich, aki Zombor legnépszerűbb csatára volt. Maurer is a legrégebbi Sport gárdának volt oszlopos tagja, akárcsak a MOVE-ban a két Peszt fivér, akik hosszú időn át a MOVE-nak legjobb játékosai voltak. Nem szabad említés nélkül hagyni Orsovait a népszerű »Nadrágot», ki a csatársornak volt a lelke.

Érdekes itt megjegyezni, hogy a ZSE volt a nagy csapat, de ennek ellenére a két csapat közötti mérkőzést majdnem mindig elvesztette. Sikerül e majd a kékeknek ezt a régi csorbát oly hosszú idő után kiküszöbölni?

Bezdán újból játsza az elmaradt mérkőzést Mezőkovácsházával

A bajai csapatnak igazolták az elmaradt szentesi mérkőzés két pontját

A MLSz hivatalos lapjának utolsó száma közli, hogy a MLSz a Bajai TISE—Szentesi MÁV bajnoki mérkőzést, melyet a szentesiek a MLSz rendfőnöke ellenére nem voltak hajlandók délelőtt lejátszani, a bajaiaknak ítélte 0:0 eredménnyel. Ennek következtében a bajnoki táblázatban változás állott elő, még

pedig annyiban, hogy a második helyre a Bajai TISE került szintén 24 ponttal, de jobb gólaránnyal megelőzve a Bácskát, amely a harmadik helyre került, míg a Békéscsabai MÁV a harmadik helyről a negyedikre.

A táblázat vége, a kiesők zónájában is változás

Pormentes
parkban
páradus
pompás

emanációval teltett
napfényjárta levegőn

szabadban kurázik

hévízi gyógytóban!!!

A rádiomos lápos iszap,
a rádióaktív kén és víz

felserkenti a
felfrissíti a
fáradt szervezetet s idegeket!

állott elő. A Szentesiek MÁV 11 ponttal és gyengébb gólaránnyal a 13 helyre, míg a Bácsalmási MOVE szintén 11 ponttal de jobb gólaránnyal a 12 helyre került. Ez a Zombori MOVE helyzetén is javított, mert most három ponttal vezet az öt követő Bácsalmás előtt.

A BSE—Mezőkovácsháza elmaradt bajnoki mérkőzésre vonatkozólag, mivel Bezdán meg nem jelenését igazolta, az MLSz elrendelte, hogy a mérkőzést husvét vasárnap játsszák le Mezőkovácsházán, s hogy a BSE Mezőkovácsházának köteles megteríteni az elmaradt mérkőzés rendezése körüli kötelességeket. Így a BSE-nek alkalma van, hogy két értékes pontra tegyen szert.

Bubapesti Kereskedelmi Nagyvállalat

keres irodai munkákban, nyilvántartási teendőkben jártas öskeresztény tisztviselőket és gépirónókat jó szolgálati bizonyítvánnyal. Később nyugdíjjogosultság. Menzabéd filléres áron. Ajánlatokat „Biztos jövő” jellegével a Vidéki Napilapok Gazdasági Egyesülése továbbít (Budapest, IV., Szervita tér 3. sz.)

Husvét másnapján az UAC játszik Temerinben. Husvét másnapján érdekes sportmérkőzés lesz Temerinben. A kiváló képességű UAC játszik barátságos mérkőzést a TTC-vel.

Megóvta a Ferencváros a diósgyőri mérkőzést. A Fradi Diósgyőrben 2:1 arányú vereséget szenvedett. A mérkőzésen a játékvezető súlyos szabálytalanságot követett el, mert a diósgyőri csapat vezetőgólja „kezesgől”-ből esett. Az óvást már áttették a Játékvezetők Testületéhez. Az óvás kimenetele elé nagy érdeklődéssel tekintenek, mert még nem volt példa arra, hogy játékvezetői tévedés miatt megsemmisítették volna a mérkőzést.

Bizonytalan a Ferencváros vasárnapi összeállítása. A Ferencvárosnak a vasárnapi mérkőzésen a Vasassal szemben két játékosát megsérült. Polgár zúzódást szenvedett. Sipost pedig a dürván játszó Vasasok tették harcképtelenné. Kivülük azonban Kiss és Tátrai is a beteglistán van, s így a vezetőségnek nagy gondot okoz a vasárnapi összeállítás. A legsúlyosabban sérült Polgár részt sem vehetett már az e heti edzéseken.

Elmarad a tenisz Európabajnokság. Az idény legnagyobb sporteseménye kétségtelenül a Budapesti megrendezendő tenisz Európabajnokság lett volna. Értesülésünk szerint ez a verseny elmarad. Indoklásban kiemelik, hogy Németországban és Olaszországban a háború következtében szükségessé vált a totális erőfeszítés és emiatt a nemzetközi sportterítkezést megszakították. A két ország részvétele nélkül pedig nem lehet megrendezni a bajnokságot.

Ágytoll olcsón

Fosztatlan behelytoll 12.— szürke beheltes kacsatoll naevon könnyű 8.50. tarka fostatlan toll 2.— szürke vagyis 2.60. szürke fostottas toll 3.20. jobb 4.— finomabb szürke fostott 5.— fehér fostott libatoll 10.50. beheltes 12.— nevelhetőbb 14.— P árban 5 kö papírszácsomagolásban bérmentve utányvétel szállít VARGA ANTAL Ágytollvállalat Kiskunfélegyháza Szentjános-tér 32 szám

Haza-Nemzet-Jövő

„Csak magunkban a hiba,
de egyszersmind magunkban
is a feltámadási erő!”

A Vitézi Rend nemzetvédelmi munkája

A hősök kezére jutnak a zsidóbirto

Hagyományaihoz és célkitűzéseikhez híven a Vitézi Rend újabb nemzetvédelmi feladatát old meg: az 1942. évi XV. tc. azon részének végrehajtása, amely a Vitézi Rendre vonatkozik. Idézett tc. az 5 és 100 kat. hold közötti zsidó mezőgazdasági és az 5 és 20 kat. hold közötti zsidó szőlő birtokokat juttatja a Vitézi Rendnek.

Bács-Bodrog vármegye Vitézi Széke a Földművelésügyi Minisztérium véghatározatai értelmében a következő zsidó ingatlanokat vette át:

Tompa községben a Román Miklós tulajdonában volt 9 kat. hold 404 négyszög ölet. A Vármegyei Vitézi Szék ezt az ingatlan 9 olyan magyar családnak adta végleges juttatásképpen, akik között vannak hősi halott szülei, hadiözvegyek, hadiárva, hadirokkantak stb.

Borota községben: 1. Hecht Mihály féle 46 kat. hold 1400 négyszögöl. Egyelőre bérbeadva és tartalékolva az új világháborús vitézek részére. 2. Dénes Ödön féle 15 kat. hold 805 négyszögöl. Tiszti telekként juttatva. 3. Glancz Sámuel féle 89 kat. hold 726 négyszögöl. Egyelőre bérbeadva és tartalékolva az új világháborús hősök részére. 4. Schléssinger (Szász) Rezső féle 18 kat. hold 1426 négyszögöl. Egyelőre bérbeadva és tartalékolva új vitézek részére. 5. Rosenfeld Bernátné féle 16 kat. hold 533 négyszögöl. Egyelőre bérbeadva és tartalékolva. 6. Halasi Kereskedelmi Bant Rt. féle 10 kat. hold 1983 négyszögöl. Egyelőre bérbeadva és tartalékolva.

Fenti két községben tehát a Vármegyei Vitézi Szék átvett összesen 197 kat. hold 1577 négyszögöl volt zsidó birtokot. Felosztása százalékos arányban: Juttatás régi világháborús tisztikérekre 7.80%
„ érdemes magyaroknak 4.67%
Tartalékolva új világháborús hősök részére 87.53%
összesen 100.—%

Fenti elosztásból látható, hogy a Vitézi Rend a régi világháborús rendtársakon kívül gondol azokra is, akik rokkantságuk, vagy hősi haláluk következtében nem kaphattak olyan kitüntetést, amely megütné a vitézi mértéket. De különös szeretettel gondol a mostani világháború hőseire, akikről már most gondoskodik a zsidó birtokok tartalékolásával, hogy legyen mivel jutalmazni őket, ha majd hazajönnek.

Megdicsőült a Hazáért

A bácsalmási járási vitézi hadnagya jelenti: Szomorúan jelentem, hogy a legderékabb vitézünk: vitéz Szabó Mátyás arany vitézségi éremmel kitüntetett bácsalmási vitézi őrmesteremnek egyetlen várományos fia: ifj. vitéz Szabó Mátyás hadapród őrmester a becsület mezején szerzett sebesülés következtében a kassai kórházban hősi halottként bevonult a hallhatatlan magyarok nagy birodalmába. Részt vett a bolsevista front minden fegyveres akciójában, mint páncélos. A hősi hamvakat Kassáról hazaszállították és az előkészületek folynak a méltó végtisztesség adására. Édes apjához méltó, példaadó derék magyar fiú volt. Adassék tisztelt dicső emlékének.

Vitézi eskütétel. Folyó évi május hó 1-én 1 tiszt és 25 legénységi új bácskai vitéz teszi le a vitézi esküt a vármegyeháza előtti téren, vagy kedvezőtlen időjárás mellett a vármegyeház nagy termében, vitézi szék kapitány kezébe. A vitézi eskütétel délelőtt 9 órakor szentmisével kezdődik a karmeliták templomában és utána következik az eskütételi aktus.

Tűzharcos hírek

Bajtársi parancs. Főcsoportunk résztvesz a nagyszombati feltámadási körmeneten. Sorakozó 9.5 órakor a tűzharcos iroda udvarán. Indulás pon

KÖZGAZDASÁG

A textilárak forgalma

A textilárak forgalma az érdeklődés középpontjában áll. Szász Lajos dr. közellátásügyi miniszter a közelmúlt napokban nyilatkozatban ismertette azokat, amelyek a piacrendezést szükségessé tették. Gazdasági körökben nagy érdeklődéssel fogadták a nyilatkozatot, s most Jakabffy Károly dr. közellátásügyi államtitkár, akinek felügyelete alá a textilügyek tartoznak, a Közellátási Értesítőben részletes tájékoztatást adott a kérdésekre.

— Az új rendelet — mondja a nyilatkozat — legnagyobb jelentősége az áru utjának a termelőtől a fogyasztóig való biztosítása. Háborúban a kenyér és a ruha előteremtése megelőz minden egyéb szempontot. A nyersanyag beszerzés fokozódó nehézségei növelték a textiláru értékét. Ha tudjuk, hogy milyen nehéz a nyersanyagbeszerzés és hogy a rendelkezésre álló készlettel mekkora szükségletet kell biztosítani, akkor a dolgok természetéből, milyen uton hozzuk forgalomba a termelt javakat. Az új rendelet kizárja, hogy a textiláru aránytalanul oszódjék el. Minden gyár megkapja az új rendben a hozzá áruellátásért beosztott nagykereskedők listáját s azt a kulcsot is, melynek alapján az általa termelt árumeányiséget feloszthatja. Ezáltal minden nagykereskedő rendszeres áruellátásban részesül s megszűnnek azok a visszáis helyzetek, melyek abból adódtak, hogy egyesek régi összeköttetések alapján indokolatlanul nagyobb kiutalásban részesültek. A beosztásoknál tekintettel voltunk arra, hogy a közellátás szempontjából kifogástalanul működő üzleti kapcsolatokat ne zavarjuk.

— A háborús textiltárgyalkodás tapasztalatai azt bizonyítják — folytatja a nyilatkozat, — hogy a kiskereskedők nehéz viszonyok közé kerültek. A nagykereskedői kijelölések következtében sokan el-

vesztették régi kapcsolataikat, az új nagykereskedők pedig sokszor még legjobb szándékuk mellett sem tudták kielégíteni a kiskereskedőket. A rendelet e téren is tiszta helyzetet teremt. A Textil-Központ utján beosztja a kiskereskedőket az egyes nagykereskedőkhöz, így biztosítja számukra az árut. Nincs szó kiskereskedői kijelölésről, de remélhetőleg sikerül adatokat szerezni majd, melyekből kitűnik, hogy tulajdonképpen hány kiskereskedő foglalkozik textiliák eladásával. Nagy- és kiskereskedés együttesen nem gyakorolható. Háború idején nem engedhető meg, hogy egyesek nagy- és kiskereskedés együttes gyakorlásával kétfős hasznot húzzanak. Minden eszközzel arra törekszünk, hogy a háború haszonlesési lehetőségeit eltüntessük.

— A termelési költségek változása időnként szükségessé teszi az árak rendezését. Az árakkal is követni akarjuk az árut a gyártól a fogyasztóig, ugyanakkor mentesítjük a kereskedőket a kalkulációs munkája alól és legszűkebb térre szorítunk vissza minden kijátszási lehetőséget. Az ország egész területére egységesen megállapított fogyasztói árat már a gyárak kiszámítják és így számlázzák a kereskedőknek, természetesen a részükre megállapított engedménnyel. A fogyasztói árat az árúllékban is feltüntetik. Ezt a rendszert nemcsak a belső, de a külföldről behozott áruknál is bevezetjük. Általa a fekete piac letörését reméljük.

— A magyar kereskedők bármikor bizalommal fordulhatnak közellátásunk irányítóhoz, mert éppen a rendelkezések alapján meggyőződhetnek arról, — mondotta Jakabffy Károly államtitkár, — hogy az ipar és kereskedelem irányításának eszközeit csak a háború parancsoltá mértékéig vesszük igénybe.

Háborús gazdasági hírek

ARGENTINA MÁR NEM BIZIK AZ ORSZÁG IPAROSÍTÁSÁBAN

Az argentinai »Banco de la Nacion« 1942 évi jelentése az argentinai iparosítás kérdésében már sokkal tartózkodóbb magatartást foglal el, mint az argentin központi bank annak idején közzétett évzáró jelentése. A jelentés mindenképp rámutat arra, hogy Argentína természeti adottságánál fogva elsősorban agrárország, tehát annak is kell maradnia és megállapítja, hogy Argentína ipara belátható időn belül nem kerülhet abba a helyzetbe, hogy csak az ország belső szükségletét is ellássa. Ebben a helyzetben nagy fontossága van a kedvező ténynek, hogy az elvesztett európai piacokat bizonyos módon sikerült pótolnia. Különösen megnyugtató, hogy egyes országokkal, főképpen Spanyolországgal és Svédországgal Argentína még mindig élénk kereskedelmi forgalmat tud lebonyolítani. Az érvényben levő spanyol-argentin kereskedelmi szerződés szerint például két kereskedelmi hajó és egy hadihajó, valamint 30.000 tona vas és acél ellenében Argentína egy millió tonna búzát és 3.400 tonna dohányt tud Spanyolországban elhelyezni.

EGY MILLIÓ FONTRA EMELIK AZ ANGOL BANKJEGYFORGALMAT?

Stockholmi jelentések szerint londoni pénzügyi körökben számolnak azzal, hogy a Bank of England részéről még husvét előtt sor kerül a kibocsátott bankjegymennyiségnek újabb 50 millió fonttal való emelésére, úgyhogy a forgalomban lévő bankjegymennyiség el fogja érni az egy milliárd font ster-

tosan 5 órakor. Öltözet; egyenruhások sisakban, polgáriruhások kitüntetésekkel.

Választmányi ülés. Választmányunk f. hó 22-én este ülést tartott, amelyen folyóügyeket tárgyaltak. Elhatározták többek között, hogy a Főcsoportot az eredeti, városrészenkénti századokba osztják, melyek élén a megfelelő számú parancsnokok állanak, továbbá disztribúciót tartanak minden hó első vasárnapján, a megszokott napirendel, melynek keretében más-más előadó fog tartani ismertetést a tűzharcosokat érdeklő dolgokról. Az első táborozás előreláthatólag június 6-án lesz.

Megalakul a diszszakasz. Miután a diszszakasz megalakulásához szükséges számú egyenruha rendelkezésre áll, a választmányunk elhatározta, hogy

linget. A bankjegyforgalom március 25 és április 1 között 16 millió fonttal emelkedett, ami a múlt évhez képest az emelkedés tetemes meggyorsulását jelenti. Husvétig az emelkedés előreháthatólag újból el fogja érni a 16 millió fontot.

ROOSEVELT AZ AGRÁRÁRAK ÁLLAMI SZUBVENCIÓJA ELLEN

»Az amerikai nép életszínvonalát a háború alatt csökkenteni kell és az amerikai népek hozzá kell szokni az egyszerűbb élethez« — ezekkel a szavakkal foglalt állást a Reuter iroda jelentése szerint Roosevelt elnök az ismert »Banhead«-féle törvénytervezet ellen, mely az agrártermények árának állami szubvencióval való támogatását követeli. Roosevelt a törvényjavaslatot ezenkívül inflexió jelegűnek bélyegez és rámutatott arra, hogy ellentmond az amerikai árrögzítési programnak.

A téglá új gyári ára. A közellátásügyi miniszter újból szabályozta az égetett téglá- és mészhomoktéglá, valamint az agyagtetőcserepgyártmányok gyári eladási árát. Mindazonáltal a gyáraknál, ahol a szabványos I. o. tömör falazótégla gyári alapára 38 pengő alatt volt, az alapár egységesen 38 pengőre emelhető. A hornyolt cserepénél az alapárát 67 pengőben állapította meg. A délvideki gyárak által az alapárhoz eddig felszámított 12% illetve az ország egyéb területein felszámított 21% felár helyett a Délvidéken 25. az ország egyéb részein pedig 40% felár számítható. A közellátásügyi miniszter az engedélyezett árak szigorú betartását ellenőriztetni fogja.

bejelenti az Országos Előkségnek a diszszakasz megalakulását.

Tagdíj hátralékosok figyelmébe. Ismétellen felhívjuk Bajtársainkat, hogy a munkatöbblet és a böhajtási költségek megtakarítása végett, böhajtási kötelességének tartsa mindenki, hogy tagdíjhátralékát mielőbb befizesse a pénztárnokunknál. Ugyanakkor fizessék ki az érvényesítési bélyeg árát is.

Károly-csapattervezet igénylők figyelmébe. Értésítjük az érdekelteket, hogy nagyszámúra való tekintettel lépéseket tettünk érdekében, hogy levevényeiket utólagosan benyújthassák. Az eredményt közölni fogjuk az újságban. Addig is, más kitüntetései keresi, kéri a szükséges nyomatékonykat a tűzharcos irodában, szívesen nyújtunk felvilágosítást.

aszony kemény ellenállása eltaszítja a csábítót és az asszony vissza-kerül imádott férjéhez. Händel zenéje a cselekményt drámai beszédben, ugynevezett recitativóban mutatja be, míg szépséges áriáiban a szereplő személyek tőkéletes jellemrajzát adja.

Szombat

Május 1-én:

BUDAPEST I.

5.40: Uzen az otthon. — 6.40: Éb-
resztő. Torna. — 7: Hírek. Közlemé-
nyek. Majd magyar nóták Cselényi
József előadásában. Gyöngyvirágtól;
Ne félj, hogy áldodat eltessem! Fehér
Galamb száll a faha felett; Vénaszó-
nyok sok bolondot; Cinege, cinege-
medár; Távol vagyok tőled; Hajlik
a jegenye; Szabad a madárnak; Sar-
kon van egy öregasszony háza; Jul-
csa, ha kimegyen a piacra; Ici-pici
kis galambom. — 10: Hírek. — 10.15:
Májusi kedvtében. — 11.10: Nemzet-
közi vízjelzőszolgálat. — 11.15: Sal-
lay Iván hegedül. — 11.40: A szá-
rított füzélek és gyümölcsök jelen-
tősége a kis háztartásokban. Előadás.
— 12: Harangzó. Fohász. Himnusz.
Hírek. — 1.20: Beszélgetések. — 12.40:
Hírek. — 1.20: Időjelzés, vizállásje-
lentés. — 1.30: Honvédeink üzennek.
A Vöröskereszt bajtársi rádiószol-
gálat. — 2: Légierők fuvozenekara.
1. Seregi Artúr: Székesfehérvári ve-
gyesdandár — induló. 2. Hadfy Her-
mann: Annie keringő. 3. Eördögh Já-
nos: Messországban. 4. Reindl Lujza:
Magyar rapszódia. 5. Fucsik: Kinizsi
induló. — 2.30: Hírek. Műsorismér-
tetés. Árfolyamhírek, piaci árak, éllel
miszterák. — 3: Művészelemek.
3.30: Bárdosi Németh János és Ósz
Iván verseiből adnak elő. — 4.20:
Hírek német, román, szlovák és ru-
szin nyelven. — 4.45: Időjelzés, hi-
rek. — 5: Mária havában. 1. Arca-
dekl: Ave Maria — egyházi dal. 2.
Vitéz Náray Antal: Ave Maria —
hallgatunk. Korén. Endre — csevegés.
— 5.20: Május van, az orgona virág-
zik... Táncczene. — 6.20: Hangké-
pek innen-onnan. — 6.50: Hírek. —

A DELVIDÉK RADIOJA

7: Rég volt, szép volt. Részletek Her-
vé: Nebántsvirág című operettjéből.
— 8.05: A világhíradalom gyöngyei.
Lazarillo és a vak. Felfedezés. — 8.30
Szeretnek május éjszakákon... Ma-
gyar nóták: Egy rózsafán megszám-
láltam; Gyere velem az erdőbe két
ibolyát szedni; Szánt a babám; Vad-
virágos erdő szélén; Népdal: Kettes-
kén te meg én; Mandulafa, mandu-
lafa; A kisleány kertjében; A csiári
hegyek alatt; Egy cica, két cicca; Ej-
nye de jó lakodalom; Szeretnék má-
jus éjszakákon; A virágnak megtil-
tani nem lehet; Isten veled vén aká-
cos; Maros vize folyik csendesen;
Jön a daru meg a gólya; Erdő mélyén
kakukmadár; Nádfodeles kis házi-
kőm; Virágnak; Ezt a kerék erdőt. —
9.10: Táncczene. — 9.40: Hírek, löve-
senyeredmények. — 10.15: Budapest
honvéd őrszólóal zenekara. 1. Csaj-
kovszkij: Unnepi induló. 2. Pongrácz
Géza: Táncpressziók — szvit. 3.
Figedy Sándor: Dankó rapszódia. 4.
Sebek: Bolgár táncok. — 11: Táncc-
számok. — 11.15: Filmrészletek. —
11.45: Hírek.
mit szerel? — 11.45: Hírek.

BUDAPEST II.

5: Azonos Kassa műsorával. —
7.05: Mezőgazdasági félóra. — 7.30:
Rácz Vali ének. — 7.55: A Mária
Terézia 1. honvéd gyalogezred zene-
kara. — 8.35: A színesfilm. Előadás.
Május 2-án:
7.30: Fohász. Szózat. Reggeli ze-
ne. — 8.15: Hírek. — 8.30: Öszinte
beszéd. — 9: Görögkatolikus egyhá-
zi ének és szentbeszéd. — 10: Egy-
térő. — 11.15: Evangélikus Mártireme-
telet. — 12.15: Levélke-műsor. 1. Hu-
bay Jenő: Bölceódal. 2. Vörösmarty:
Szegény asszony könyve. 3. A ma-
gyar édesanyához. Uzenet. 4. Váradi
Antal: A tanu. 5. Seregi Artúr: Szent
István-induló. 6. A soproni leven-
tél. Helyszíni közvetítés. 7. Uze-
netek. — 12.55: Rádiózenekar. —

BUDAPEST I.

Beliczay Gyula neves magyar ze-
neszerző volt a múlt században. 1835-
ben született, 1893-ban halt meg. Ze-
neszerzői működése mellett említhet
érdemel tanári működése is, főleg
1888 óta az Országos Zeneakadémi-
án. A németes irodalom két romanti-
kus nagysága: Schumann és Mendels-
sohn volt. Két szimfóniát írt, egy mi-
szerenádöt, s magyaros stílusban né-
hány változatot, négykezeset és dalo-
kat.
8: A magyar közgazdaság multja.
Közjogi előadás. — 8.20: Szórakozta-
tó zene.

Vasárnap

Május 2-án:

BUDAPEST I.

7.30: Fohász. Szózat. Reggeli ze-
ne. — 8.15: Hírek. — 8.30: Öszinte
beszéd. — 9: Görögkatolikus egyhá-
zi ének és szentbeszéd. — 10: Egy-
térő. — 11.15: Evangélikus Mártireme-
telet. — 12.15: Levélke-műsor. 1. Hu-
bay Jenő: Bölceódal. 2. Vörösmarty:
Szegény asszony könyve. 3. A ma-
gyar édesanyához. Uzenet. 4. Váradi
Antal: A tanu. 5. Seregi Artúr: Szent
István-induló. 6. A soproni leven-
tél. Helyszíni közvetítés. 7. Uze-
netek. — 12.55: Rádiózenekar. —

A Délvidék Rádiója

1943 április 26-tól május 2-ig

Hétfő

Április 26-án:

BUDAPEST I.

8: Fohász. Szózat. Reggeli zene.
— 8.45: Hírek. — 9: Ünnepről és
tisztelet. — 10: Római katolikus egy-
házi ének és szentbeszéd. — 11.15:
Görög katolikus egyházi ének és
szentbeszéd. — 12.10: Időjelzés, viz-
állásjelentés. — 12.30: Operaházi ze-
nek. 1. Kreutzer: Granadai éji szál-
lás, nyitány. 2. Schubert—Dohnányi:
Momens musicals. 3. Debussy: Két
arabesk. 4. Johann Strauss: Mesél
a bécsi erdő, keringő. 5. Volkmann:
Szerenád vonózenekarra. 6. Szaba-
dos Béla: Régi magyar táncszorozat.
— 1.45: Hírek. — 2: Művészelemek.
— 2.25: Egy boldog pesti nyár. Ope-
rett a milleniumi időkből. Irta: Szi-
lagyi László és Orbók Átila. Zené-
jét szerezte: Buda Dénes, Eisemann
Mihály és Fényes Szabolcs. Történi
a millenárius kiállítás idején. — 3.45:
Hírek magyar és idegen nyelven. —
5.40: Magyar nóták. Nem tudom az
életemet; Repül a szán; Volt egyszer
nyelű; Mikor én még a tavaszban;
Fekete szem éjszakája; Rövid szok-
mek voltam. Csuka Zoltán beszél
Szabadkáról. — 6.20: Induló. Lehar:
Horthy Miklós-induló; Ruszinkó Nán
dor—Borsos Miklós: Honvéd ejtőer-
nyős-induló; Kacsóh Pongrácz—Pécsi
József: János vitéz-induló; Örmester
ur kiadta a parancsol; A hadleszben
a vadász a legelső; Reccse; Magyar
dicszenet-induló; Pongrácz Géza:
Horthy Miklós a vezérünk; Doroszlay
Károly: Szent István-induló. — 6.50: állásjelentés.

Hírek. — 7: Ernst Fischer: Az Al-
poktól délre — szvit — 7.15: Leg-
kedvesebb verseim. Elmondja: Sze-
lezcky Zita. — 7.30: Könyvü zene —
is volt nekem; Vándorfelhők fenn az
égen; Ki tanyája ez a nyáriás; Hány-
szor mondjuk azt egymásnak; Ré-
ten, réten.
E műsorban a következő népdalt
hallhatjuk:
Rétten, réten, esz a kereszturi réten,
Elvesztettem a zsebbe való késem,
Késem után a karikagyűrűmet,
Azt sajnálom, nem a régi szeretőmet.
2.30: Hírek. Műsorismertetés. Árfo-
lyamhírek, piaci árak, élelmiszertárak.
— 3: Induló. — 3.30: Gyermekdel-
után. — 4: Cimbalomhármás. — 4.20:
Hírek német, román, szlovák és ru-
szin nyelven. — 4.45: Időjelzés, hi-
rek. — 5: Mikrofonnal a filmzenék
nyomában. Közvetítés a Hunnia-film
gyárból. — 5.40: A forgalom Achik
les-sarka. Előadás. — 6: Magyar nő-
társak zongorán. — 6.15: Jókai varosa,
Előadás Komáromból. — 6.35: Ros-
sini: Tell Vilmos — betéttzene. —
6.50: Hírek. — 7: Táncczene. — 7.30:
A vén gazember. Színijáték három fel-
vonásban. Mikszáth Kálmán regé-
nyének felhasználásával írta: Har-
sányi Zsolt. — 9.40: Hírek. — 10.10:
Rádiózenekar. — 11.10: Magyar nő-
társak. 1. Vajda József: Megugrátlak
Hortobágyon. 2. Ráday László: Má-
tul kezdve kedves édesanyám. 3. Sim-
kó Gusztáv: Eimegyek a templom-
mellett. 4. a) Votisky Alice: Nádfe-
deles tanyám; b) Erdélyi Mihály: Bo-
gyó, boggyó. 5. Kiss Annyal Ernő:
Nincsen nagyobb boldogságom. 6.
Mihály László: Fecske-madár, fecske-
madár. 7. Teghze-Gerber Miklós: a)
Sárgul már a kukoricaszár. 8. Kal-
már Tibor: Hogy mondjam el nekéd
hogy mennyire szeretlek. 9. F.

BUDAPEST II.

9—11.15-ig: Jó reggelt kívánok...
— 4.30: Cigányzene. — 5.30: A sze-
relmes literátor. Előadás Kazinczy
Ferencről, a völegényről. — 6: Schu-
bert: Esz-dúr hármás. — 6.40: Mé-
reg. Színmű három felvonásban, négy
képben. Irta: Illés Endre.
9—11.15-ig: Jó reggelt kívánok...
— 4.30: Cigányzene. — 5.30: A sze-
relmes literátor. Előadás Kazinczy
Ferencről, a völegényről. — 6: Schu-
bert: Esz-dúr hármás. — 6.40: Mé-
reg. Színmű három felvonásban, négy
képben. Irta: Illés Endre.

Kedd

Április 27-én:

BUDAPEST I.

5.40: Uzen az otthon. — 6.40: Éb-
resztő. Torna. — 7: Hírek. Közlemé-
nyek. Reggeli zene. — 10: Hírek. —
10.15: Szórakoztató zene. — 11.10:
Nemzetközi vízjelzőszolgálat. —
11.15: Enekszámok. — 11.40: Divat-
tudósítás. — 12: Harangzó. Fohász.
Himnusz. — 12.10: Szabolcs. —
12.40: Hírek. — 1.20: Időjelzés, viz-
állásjelentés. — 1.30: Honvédeink

A tengelyhatalmak kilátásai 1943 tavaszán

Irta: Caprivi ezredes

Ha az ember a tengely és szövetségeseinek náborus kilátásait vizsgálja, önkéntelenül is a térképre pillant és párhuzamot von a harcoló csapatok jelenlegi, valamint egy esztendővel ez előtti helyzete között.

Az eredmény a következő: Rosztov és Karov éppen úgy a tengely kezén voltak — csak hogy akkor a szovjet még jobban állott hadfelszerelési ipar szempontjából. Krim félsziget Sebasztopol remek erődjeivel és kikötőjével szilárdan sikerült tartani: az arcvonal a Fehér-tengertől a Fekete-tengerig nagyjában alig változott és a sztalingrádi hősök páratlan kiállása olyan veszteségeket okozott a bolsevistáknak, amely veszteségek a szovjetsapatok támadó erejét döntően felemésztették.

Ma az a helyzet, hogy Szovjetország mozgósítható és harcbavethető erejét körülbelül teljes mértékben igénybevette már, amivel szemben a legnagyobb tengelyállam, Németország még csak most kezdett totális háborúba.

Mindenestre az elmúlt világháború és a mostani között óriásiak a különbségek — és szerencsére a tengely javára. Akkor is kettős arcvonalon kellett verkedni, a keleti ellenséggel szemben azonban ma egész Európa harcra indult. Ezen az arcvonalon ma a vitéz finn nemzetől kezdve a minden harcban keményen álló

magyarságon keresztül az önkéntes spanyol hadosztályig minden nemzet részt kér magának a küzdelemből s nyugódtan mondhatjuk, hogy Európa földjén immár nem létezik tengelyellenes hadsereg.

A hadihelyzet ábrázolása azonban nem volna teljes, ha megfeledeznénk a tengely tenger-alattjáróinak hősiességéről; ezek a fürge, a világ összes tengereit bekalandozó harci egységek kiheverhetetlen károkkal sújtják a szövetséges hajózást, s a légierők segítségével ezideig több mint 27 millió bruttóregisztertonna hajóteret küldtek a tenger fenekére.

A szövetségesek minden igyekezetük ellenére sem találtak arra módot és eszközt, hogy a remekül dolgozó fegyvernem óriási eredményeit csökkenték, vagy kivált megakadályozzák. Pedig a szövetségesek szempontjából a kérdés égetően sürgős, mert hiszen a háború folytatásához szükséges szállító-hajótróll van szó és ha nem sikerül ellensúlyozni a veszélyes fegyvernem működését, vajmi kevés kilátás mutatkozik az anyaországtól távol folytatott harcok eredményességére tekintetében.

Japán keletázsiai térhódítása szintén nem használta a szövetséges ügynek; eltekintve a fontos támaszpontok elvesztésétől hatalmas mennyiségű hadifontosságú nyersanyag esett ki a

Valaki kopog az ablakon

A Délvidék részese

65

Hát, kérem szépen, október harmadikán este, úgy tíz óra tájban, éppen be akartam csukni az ivót, mert hogy péntek is volt, hónap utója is volt, csunya idő is volt, nem jött senki. Egyszerre csak kinyílt az ajtó és egy asszony dugta be a fejét. Kicsit körülnézett, hogy nincsenek-e sokan, aztán bejött. Whiskyt kért. Én nem szívesen adok asszonynépnek italt, azt mondtam neki, hogy már késő van, zárok. Erre azt felelte, a hangja rekedt volt és köhögött közben, hogy még csak tíz perc múlva lesz tíz és hogy aki megfizeti, annak adnom kell, amit kér. Hát ez igaz volt, adtam neki és ő megitta. Aztán elmesélte, hogy messziről jött gyalog és nincs pénze szállásra, de nem baj, majd lefekszik valahol és ha a rendőr megtalálja, beviszi a toloncházba, ott aztán fedél alatt lesz. És nevetett hozzá. Az embernek hideg fut végig a hátán, ha ilyenféle asszonyt lát. Ijesztő volt a képe, a haja a homlokába lógott, férfikalap volt a fején, a lábán meg rongyos férficipő. De mikor fizetett, akkor láttam azt is, hogy a jobbkezen fekete kesztyű van és a középső ujjá hiányzik. A balkezén meg arany jeggyűrűt hordott. Látszott rajta, hogy fáradt és alig húzza a lábát és bár utálok a részeges fehérsépet, meg-sajnáltam. Kivettem a fiókból egy félkoronát és odaadtam neki, hogy szerezzen valahol szállást. Rámbámult a pénzre és nevetett.

Hónapok óta maga az első jó ember, akivel összeakadtam — mondta. De a beszédén látszott valahogy, hogy jobb napokat látott valaha, akármilyen toprongyos is most. — Bizony úgy van, de ha megkapom a pénzemet, majd visszaadom magának.

Ocska, kopott erszényt vett ki az alsó-szoknyája zsebéből és beletette a pénzt. Indult, de még visszafordult a küszöbről.

Köszönöm a pénzt. Sok embernek keservesen fog menni a dolga nemsokára, de magának nem kell félni.

Azzal kiment és nem láttam többet az asszonyt.

XLI. FEJEZET.

MAITLAND BÁNATA.

Mikor a kocsmáros elhallgatott, halotti csend lett a szobában. Henderson Ker a vendége arcát nézte.

— Kiment és nem láttam többet az asszonyt — ismételte még egyszer a kocsmáros csende-

sen. — Eleinte igazán nem törődtem az egész dologgal, de most... most, hogy ez történt... észembe jutott megint. És eljöttem, hogy az ur mondja meg, hogy már most mit csináljak?

Kemény, erős öklét az asztalra tette. — Mert én nem hiszem, hogy Mr. Shirley megölte volna a feleségét! Nem hiszem, akárki mondja is! És attól félek, hogy, ha erről beszéllek a bíróságnál, akkor magam kötöm a kötelet a nyakába. Tetszik érteni? Hát most aztán magamban tartam, vagy kirukkoljak vele?

Az öregur kemény, szigorú arca egy pillanatra mintha meglágyult volna, a szeme felcsillant, amint felelt:

— Maga derék ember, barátom. Az ilyesmit azonban nem szabad elhallgatni a bíróság előtt. Látna, a dolog úgy áll, hogy aki ártatlan, azt csak a teljes igazság mentheti meg, ha pedig valaki nem ártatlan, akkor csak akasszák fel, akárki is. Én hát azt mondom, hogy mielőbb tegyen vallomást a felügyelő ur előtt.

— Hát... ha úgy tetszik gondolni... Szavait csengetés szakította félbe. Ker feltekintett.

— Hány vendégem jön még ma éjszaka? — dörmögte magában. A szobaleány újra bejött.

— A rendőrfelügyelő ur van itt, Welneyből.

— Kérem — mondta Ker. — Várjon egy kicsit, Durning, ne menjen még, éppen itt van az alkalom, hogy elmondja, amiről nekem beszélt.

Maitland bejött. Sápadtabbnak látszott, mint rendszeren, kimerültnék, levertnek. Meglepetve látta, hogy Ker nincs egyedül.

Durning érdekes dolgokat mondott az előbb nekem és vallomást kíván tenni róla, Maitland — fogadta őt az öregur. — Nos, Durning, halljuk.

Maitland a kocsmároshoz fordult és jegyzőkönyvével a kezében, amelybe időről-időre észrevételeket jegyzett, figyelmesen hallgatta végig a kocsmáros beszámolóját. Ker egyetlenszerszót közbe amikora a kocsmáros valami részletet kihagyott.

— Mindent mondjon el, szóról-szóra, Durning!

A kocsmáros sóhajtott és kiegészítette vallomását.

— Mondja csak, Sam — kérdezte aztán Maitland —, nem tudja, látta-e még valaki más is azon az estén az asszonyt?

Van lakása?

Szüksége van esélédre, szoba'ányra, kifutóra, alka'mozoftr?

ELADJA

használt bútórait, könyveit, értéktárgyait?

ELVESZTETT

valamit, vagy olesón akar földet, házat, üzlethelységet bérelni, vásárolni?

Hirdessen a

DÉLVIDÉKBEN

Minden hirdetése **eredményes** naponta
20.000 ember olvassa

szövetségesek kezéből, amely nyersanyagokat lehetetlen teljes mértékben pótolni.

Ami a keleti arcvonalat illeti, ott a rendszerint bolsevista-előnyökért munkálkodó tétlenségégre járt. Hogy a számban és erőben megnőtt tengelykötélékek mire készülnek, azt ma mérnem tudni; az azonban bizonyos — s ezt a bolsevistaellenes Európa minden államában tudják — hogy a vörös rémnek meg kell semmisülnie s ez meg is fog történni.

— Nem hiszem, felügyelő ur, mert akkor már hallottam volna a híret — felelte a derék kocsmáros.

— Helyes. Valószínűleg tanuskodnia kell majd, addig azonban lehetőleg ne említse a dolgot senkinek.

— Nem is — mondta, fületővét vakarva, a derék ember. — Elég sajnálom, hogy most el kellett mondanom.

Elbucszott és indult. Mikor a két rendőrtiszt egyedül maradt, Maitland halk fütttyentéssel tette zsebre a jegyzőkönyvét.

— Nagyon úgy áll a dolog, mintha John Shirley menthetetlenül benne volna a pácban! Ker nem felelt rögtön, az asztal szélén dobolt az ujjával, ami a szokása volt.

— Gondolja, Maitland?

— Hiszen látnivaló!

— Elég fekete a dolog, annyi bizonyos. Ha nem azért éppen olyan bizonyos az is, hogy nem Shirley ölte meg az asszonyt. Az egész dolog sokkal mélyebben gyökerezik. Abban viszont egyetérték magával, hogy a bizonyítékok félelmetesen halmozódnak ellene.

— Az, amit a kocsmáros mondott, már maga is nagyon sok — szólt most Maitland. — De nem ezért jöttem. Hanem... Mr. Ker, ön meg fog érteni. Engem kismémmiztek ebből az egész dologból.

— Kismémmizték? Hogyan?

— Mikor visszamentem Welneybe és megtettem jelentésemet a kapitánynak, Blairnek, aki már Bealingstól is hallott egyet-mást, meggyőtettem, hogy már intézkedett és az egész ügyet egy londoni detektívfelügyelőnek adta át. A híres Selby Townsendnek, tudja. Ez csak fiatal tacsó, akinek mindig szerencséje van. Blair, aki mostanáig kihasználta engem, löttatott-futtatott maga helyett is, ő meg ült otthon és világleletében irtózott a felelősségtől, most azt magyarázgatja, hogy sajnálja a dolgot, de a két év előtti kudarc után, a Larue-esetnél, amikor nem tudtam rábizonyítani Charlotte Laruere a névtelen leveleket, nem kockáztathatja, hogy most ebben a nagyszabású ügyben is alud maradjunk... Mintha én lettem volna oka annak a másik kudarcnak! Ez jellemző Blairre, igazán. Szóval, Townsend azonnal meg is érkezett és körülnézegette az udvarházat. Ott voltunk mostanáig. Bealings jár vele, én meg csak állok oldalt és nézem, amit csinálnak, egyetlen szavam sincs. Így bánnak el az emberrel! Egyébként Townsend azt hajtogatja, hogy ő máris tud mindent, Shirley a gyilkos, itt nincs semmi rejtély, világos minden, mint a nap.

— Hm — hümmögött Ker.

(Folytatjuk.)

APRÓHIRDETÉSEK

HA SZÉP ÉS JÓ. MODERN BUTORT AKAR, forduljon bizalommal **Schmidt Fülöp** műbutor és épületasztalozóhoz. Zombor, Barát utca 4. Tel. 139.

Használt butorok eladó. Erdeklődni: Schneider kárpitosnál, Szenttelek Kornél u. 8. a-3403-f

2 és 4 éves gyermek mellé, jobbcsaládból való lányt keresek. Müller vaskereskedés, Zombor a-3404-f

Jóházból való fiut tanoncnak, egy lakatos és kovácssegédet felvesz. Czeisel gézműhely, Zombor. a-3397-f

Öskeresztény tisztviselő, könyvelő, gyors- és gépiró állást keres. Cimeket „Körmoly munkaerő” jelzőre a kiadóba kér. a-3398-f

Kiadó vendéglő, rendezéssel együtt, a központban. Zombor, Gömbös Gvula u. 1. a-3399-f

Autómotor, Daimler gyártmány, négy hengeres, 120 mm átmérő 150 mm löket, teherkocsihoz, eladó. Kovács József, Topolva. a-3401

Bádokkéményt kb 35 cm átmérővel 6 méter hosszú, jó állapotban megvételre keresek. Eröss Dániel, malom-bérlés, Topolva. a-3402

Jókarban levő kukoricagőré eladó. Cim a kiadóhivatalban. a-3395-f

Eladó 1 drb. négyüléses fiáker, egy szódagép és egy 4 csöves sörfejtőgép. Sörraktár, Bezdán. a-3390

Bognárségédet felveszék állandó munkára. Knoch Bálint, Vörösmart. a-3384-Ack

Szép családi ház, közel a központhoz, Kóvári utca 8 eladó. a-3420-f

Magyar Gazdasági 10 HP gőzgép, kitűnő karban, teljes felszereléssel, betegsége miatt eladó. Érdeklődni: Magvarkanizsa Halász utca 21 szám alá kerünk. a-3416

Bettűszedőt, aki gépen is tud dolgozni, azonnali belépésre, állandó munkára keresek. Hajtman nyomda, Topolva. a-3417

Mindenest keresek pesti háztartásomhoz. Hódsághy, Adolló utca 19. Telefon: 16. a-3418-f

12 hold szántóföldet, egészben vagy darabokban. Sepse község (Baranya) határában szabad kézből eladja: Lepojev Péter, Zombor, Vörösmart utca 19. a-3407

Zombor belterületén családi okok miatt sűrűn eladó, 4 szoba, mellékkelviséges, alapincézett, adóban lévő sarokház, 45.000 pengőért. Tulajdonos Gubicza Katalin Vadász-kürt szálló, folvó hó 22-től 1-ig található, vagy megbízott Báló Antal, Rákóczi utca 11. a-3405

Eladó 8 HP Első Magyar kazán, MÁV cséplő teljes felszereléssel, vagy a gépek külön is. Csapó Ferenc Bezdán, Arany J. 716. a-3419-f

Műbutor és épületmunkák szakszerű készítését vállalom. Heiszler József, Szt. István utca 15. a-3413-f

Házasságokat a legnagyobb diszkréció mellett létrehoz. Patav Imréné Szentos Klauzál-utca 7. a-3422

Házasságot szakszerűen létrehozok hölgyeknek, uraknak, kitűnő partikat ajánlok. Gyarmati, Jászberény, postafiók 33. a-3406-f

Szalongarnitúra, 2 szekrény, egy könyvszekrény értékes könyvekkel eladó. Flórián utca 44. a-3408-f

Szép, masszív, tölcsérelküli gramofon 30 drb lemezzel eladó. Rákóczi utca 11 hátul az udvarban. a-3409-f

Butorozott szoba 1-2 személy részére (lehetőleg nőknek) kiadó. Uevanott egy jókarban levő cserépkályhát megvételre keresek, valamint egy kocsit eladó. Dugonics András u. 5. a-3410-f

Egy 208 literes boroshordó eladó. Zombor, Kis Rókus utca 11 a-3411-f

Parkett-ektetést vállalok szakszerűen, iőtállással. Heiszler József, Szt. István utca 15. a-3412-f

Uzlethelviség kiadó. Uevanott használt ruhák és fehérnemű eladó. Valamint mindenféle vásárolok. Flórián u. 5. a-3414-f

Alighasznált gyermek sportkocsi eladó. Géza u. 11. a-3421-f

Eladó egy Zündapp motorkerékpár 198 cm³ egy kipufogóval. Ára 1.500 pengő. Ispánovits István, Aranvgerenda utca 6.

Bezdánban, Odri Simonnak, Mátyás király utca 64 sz. tizenkét méter hosszú göréja eladó.

Bezdánban, Biacsó Pálnak kocsija egypár löszerszám, kabáló, turató és szántóeke eladó.

Bezdánban, Sáros Mihálynál 300 kéve nád eladás. Bádóg utca 2002.

Törzskönyvezett, tevénytűbika, 2 éves, engedélyezett eladó. Cim Wölfl Jakob Gábor, Mackensen utca 6. a-3415-f

„Motorkerékpárt” vennék. Ajánlatokat evártmány és ár megjelölésével kérek. Cim: Mihalek I. Zombor városába. a-3421-f

BOSNYÁK JÓZSEF

könyvnyomdája
ZOMBOR
Csihás Benő 3

iszétes és modern
nyomatványokat
készít költséges áron

Pontos kiszolgálás
TELEFON 213

A KERESKEDELMEZT A REKLÁM TETTE
NAGGYÁ!

Ne felejtse el, hogy vevőkörének
megtartására és kibővítésére ma is
szüksége van

MERT LESZ IDŐ, AMIKOR TÖBB
LESZ A ÁRU, MINT A VÉVŐ

„ELEGANT”

BUTORCSARNOK

ZOMBOR

Dobák Ferenc Kft. 30/a

Bizalom tag

Telefon 259

Kedves vevőinek, jóbarátainak és ismerőseinek
kellemes husvétii ünnepeket kíván

Tulajdonos: Zsigmond Vilmos, Zombor.
Bizalom tag, Petőfi u. 8. Telefon: 369.

Husvétii üdvözlések

KELLEMEZ HUSVÉTI ÜNNEPEKET KIVÁN
MEGRENDELŐINEK ÉS JÓBARÁTAINAK

Bosnyák József

KÖNYVNYOMDA

ZOMBOR, CSIHÁS BENŐ U. 3. Tel.: 2-13.

Kellemes husvétii ünnepeket kívánok kedves vevőinknek, jóbarátainknak, ismerőseinknek

Gausz és Teubl

divat és textiláru kereskedő.

Kellemes husvétii ünnepeket kívánok kedves ve
vőimnek, jóbarátainknak, ismerőseimnek

PEJIN MILÁN

rövid- és divatáru kereskedő
Zombor, Kossuth Lajos utca 18.

Kellemes husvétii ünnepeket kívánok kedves ve
vőimnek, jóbarátainknak, ismerőseimnek

„CIKTA” CIPŐZLET

Zombor, Kossuth Lajos utca

„RIV” golyós és görögös csapá
gyak igénylés nélkül kaphatók

Makszits Péter

Zombor, Petőfi utca 1

A hős azért hal meg, hogy
a nemzet éljen. Gondoskod-
junk a hősök árváiról

MARKOVITS I.

DIVATCIPÉSZ

ZOMBOR

BAROSS TAG

BIZALOM TAG

Férfi és női fehérneműt

BABY kelengyét jó mi
nőségben csak

KERSCH

divatházban kaphat

SPECIÁLIS IRÓGÉPJAVÍTÓ MŰHELY!

Ha olcsón és jól akarja irógépeit rendben
tartani, forduljon bizalommal

Heck József műszerészhez

ZOMBOR, Széchenyi krt. 35.

HIRDESSZEN

A „DÉLVIDÉKBEN”

RECTA egyedurúsfó

PARCSETICH órákészítés

ZOMBOR

A NEMZETI MOZIVAL SZEMBEN!

SZEMÜVEGEK orvosi rendelésre!

különböző modern szemüvegkeretek és
napvédő-szemüvegek nagy választékban

PARCSETICH Károly-nál

órákészítés — optikus

Baross tag Petőfi utca 6 Bizalom tag

A kiadásért felel: Illés Sándor. — A szerkesztésért felel: Muhl János. — Nyomatott Bosnyák József körforgógépén. Zombor.